VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 136 — Vol. XXXVIII vuosikerta — Sudbury, Ontario — Torstaina, marrask. 17 p. — Thursday, Nov. 17, 1955

Egyptin-Israelin kriisin ratkaisu on mahdollista rauhallisella tavalla

Sanoi Canadan ulkoministeri Pearson palattuaan maailmanympärimatkaltaan

Ottawa. — Ulkoministeri Pearson sanoi tiistaina, että on olemassa hyviä mahdollisuuksia ratkaista rauhallista tietä Israelin ja Egyptin nykyinen kriisi.

Hän sanoi tämän sanomalehdille järjestetyssä haastattelussa. Ulkoministeri palasi tiistaina vierailumatkaltaan Lontooseen, Pariisiin, Moskovaan, Singaporeen ja Kairoon. Hän saapui Uplandin lentokentälle puolenpäivän aikana.

Häneltä tiedusteltiin ensimmäiseksi: "Mikä tulee olemaan mahdollista, sota vaiko rauha Israelin ja Egyptin välillä?

"Tämä on erinomainen kysymys tehdä miehelle, joka on ollut ilmassa matkustaessaan yli Atlantin 15 tuntia", sanoi hän hymyillen.

"Kun olin Kairossa minulla oli tilaisuus haastatella pääministeri Nasseria ja hän sanoi yrittävänsä etsiä rauhallista ratkaisua. Meidän tuee uskoa tällaiseen ratkaisuun ja minä uskon, että sellainen on hyvin mahdollista."

Häneltä tiedusteltiin tuleeko Egypti Neuvostoliiton vaikutusvallan alaiseksi jos se ostaa aseita Tshekkoslovakiasta?

"Minulle vakuutettiin Kairossa ettei se pääty tällä tavalla", vastasi mr. Pearson. "Minä en halua mennä tämän pidemmälle."

Ulkoministeri viittasi pääministeri Edenin äskettäin antamaan lausuntoon, että Yhdistynyt Kuningaskunta ja Yhdysvallat ovat valmiita yhtymään sopimukseen Israelin ja Egyptin kanssa estääkseen kumpaisenkaan puolen muuttamasta nykyistä rajaa.

Mr. Pearson sanoi, että Intian suhtautuminen Canadaan ei voi olla ystävällisempää.

Noin 100 henkilöä oli saapuvilla Uplandin lentokentällä tervehtimässä ulkoministeriä.

Pormestari lupaa toimia työriitaisuuden sovittelijana

Chatham. — Pormestari Archie Sterling sanoi maanantaina, että International Harvester Co. on hyväksynyt hänen tarjouksensa toimia välittäjänä 23 päivää kestäneen konttorityöläisten lakon lopettamiseksi. Lakkolaiset vaativat korkeampia palkkoja.

Neuvottelut katkesivat äskettäin kun yhtiö hylkäsi työäisten vaatimuksen korottaa palkkoja 10 sentillä tunnilta ja maksaa puolitoista aikaa ylityöstä. Lakossa on kaikkiaan 170 konttorityöläistä.

Pormestari Sterling teki 4 pnä United Automobile Workersille tarjouksen toimia välittäjänä ja unio tiedoitti, että he ovat valmiit milloin hyvänsä kohtaamaan yhtiön neuvottelijat pormestarin toimiessa välittäjänä.

Uskonnot tasavertaisia kaikkialla Canadassa

Korkein oikeus tuomitsi kolme poliisia maksamaan korvausta $2,000 Jehovan todistajain kokouksen hajoittamisesta

Ottawa. — Canadan ylioikeus päätti tiistaina, että Jehovan todistajilla sekä kaikilla muilla suuremmilla ja pienemmillä uskonnollisilla ryhmillä on ehdoton vapaus levittää uskonnollisia käsityksiään.

Samalla ylioikeus päätti myöntää Esymier Chaputille, joka on Jehovan todistajain jäsen $2,000 vahingonkorvausta. Hän vaati kolmen Quebecin maakuntapoliisin maksamaan hänelle vahingonkorvausta $5,005.15 uskonnollisen kokouksen hajoittamisesta ja pienen kirjasen takavarikoimisesta.

Kolme maakuntapoliisia hyökkäsi syyskuun 4. pnä 1949 Chaputin kotiin Chapleaussa, Que. juuri silloin, kun Ottawasta kotoisin oleva F. A. Gotthold luki raamattua. Poliisit takavarikoivat raamatun ja uskonnollisia kirjasia ja kuljettivat Gottholdin Ottawaan.

Kolmen maakuntapolilsin — Edmond Romainin, Linden Youngin ja Roger Chartrandin — jotka hajottivat kokouksen ja takavarikoivat raamatun sekä uskonnolliset kirjaset, velvoitettiin maksamaan $2,000 sekä oikeuskulut. Koska kolme maakuntapoliisia pidetään yhdessä syyllisinä, niin Chaput voi periä tämän summan kaikilta kolmelta yhdessä taikka keneltä hyvänsä heistä.

Korkeimman oikeuden päätöksen luki ylituomari Patrick Kerwin.

Tuomari Gerald Fauteux sanoi, että mainitut kolme poliisia eivät tienneet, että he loukkasivat lakia, mutta koska he rikkoivat lakia, niin "heidän täytyy vastata aiheutuneesta vahingosta".

Tuomari Taschereau sanoi, että Chaputilla oli täydellinen oikeus pitää kotonaan kokous, johon oli kokoontunut noin 40 henkilöä ja kutsua Gottholdin Ottawasta saarnaamaan.

"Meidän maassamme ei ole valtion uskontoa", sanoi hän.

"Kaikki uskonnonsuunnat ovat tasavertaisia ja niin katolisilla kuin protestanteilla, juutalaisilla ja muilla uskonnollisilla ryhmillä on täydellinen oikeus nauttia ajatuksen vapaudesta . . .

Olisi sietämätöntä ajatella, että enemmistö voisi pakoittaa uskonnolliset käsityksensä vähemmistölle ja olisi myöskin vakava erehdys luulla, että joku voisi palvella maataan ja uskontoaan kieltämällä yhdessä maakunnassa vähemmistöltä ne samat oikeudet, jotka joku pitää oikeutena toisessa maakunnassa.

Korkeimman oikeuden päätöksessä tehdään selväksi, ettei poliiseja kaikissa tapauksissa vapauteta sen johdosta, että he ovat noudattaneet lääkkönsä määräyksiä.

Edullinen kauppasopimus Norjan ja NL:n välillä

Norja ei tule antamaan ulkomaalaisille voimille tukikohtia maassa, vakuutti Norjan pääministeri Moskovassa

Moskova. — Norja ja Neuvostoliitto ovat allekirjoittaneet kolme vuotta kestävän kauppasopimuksen, ilmoitettiin täällä tiistaina. Sopimuksen mukaan vuosittain tullaan tekemään kauppaa 120,000,000 kruunun ($16,860,000) arvosta.

Tämän lisäksi päätettiin nimittää komissio valmistamaan yhteistoimintaa pelastustyötä varten Barentsin merellä. Tämä sopimus on samanlainen kuin mikä on olemassa Ruotsin ja Neuvostoliiton välillä koskien Itämerta.

Moskovan radiotiedon mukaan on Norjan pääministeri Einar Gerhardsen sanonut, että Norja ei tule antamaan ulkomaalaisille voimille tukikohtia alueellaan paitsi siinä tapauksessa jos Norjan kimppuun hyökätään taikka jos hyökkäys Norjaa vastaan on ilmeinen.

Sopimuksen mukaan Neuvostoliitto toimittaa Norjaan viljaa ja autoja. Norja puolestaan toimittaa Neuvostoliittoon silliä ja rasvaa.

Unio hylkäsi sovittelu lautakunnan päätöksen

Quebec. — Katolinen tekstiiliunio kieltäytyi hyväksymästä sovittelulautakunnan enemmistön päätöstä, jossa hyljätään union vaatimukset palkkojen korottamisesta St. Gregoire du Montmorencyssa olevan Dominion Textile Co. Ltd:n tehtaan työläisille.

Union jäsenet äänestyksen kautta antoivat valtuudet presidentti Louis Simon Bouchardille kohdata yhtiön neuvottelijat ja keskustella uudesta työehtosopimuksesta.

Työttömyys lisääntyi Torontossa 229 henkilöllä viikon aikana

Toronto. — Rekisteröityjen työttömien lukumäärä lisääntyi 229:llä viikon aikana, tiedoitettiin täällä maanantaina.

Tk:n 3. päivänä oli rekisteröityjen työnhakijoiden lukumäärä 16,638 ja 10. päivänä 16,927.

Brittiläisiä tiedemiehiä Neuvostoliitossa

Lontoo. — Kuusi Britannian huomattavinta atomitiedemiestä vierailee parhaillaan Neuvostoliitossa tutustumassa Neuvostoliiton atomilaitoksiin, tiedoitettiin täällä tiistaina. Kaksi muuta brittiläistä tiedemiestä yhtyy heihin vähän myöhemmin.

Brittiläisiä tiedemiehiä oli Geneven atomivoimakonferenssin aikana kutsuttu vierailumatkalle Neuvostoliittoon.

Valtion työläiset yrittävät saada parempia palkkoja

Ottawa. — The Civil Service Federation of Canada, joka edustaa 70,000 hallituksen työläistä, on pyytänyt liittohallitusta korottamaan heidän palkkojaan, maksamaan ylityömaksua ja lyhentämään työviikon viisipäiväiseksi.

Työläisten valtuuttama lähetystö tapasi pääministeri Louis St. Laurentin maanantaina ja asioita tuntevissa piireissä ollaan sitä meltä, että palkankorotukseen on olemassa hyvin vähän toiveita.

St. Laurentin mukana oli rahaministeri Harris ja valtiosihteeri Pinard vastaanottamassa työläisten lähetystöä.

Civil Service Associationin Ottawan osasto lähetti myös hallitukselle kirjen, jossa vaaditaan 12 prosentin palkankorotusta.

Trans-Canadan valtatien rakentamista kiiruhdetaan

Maakuntahallitukset ovat vieläkin tyytymättömiä liittohallituksen tarjoamaan avustukseen

Ottawa. — Kaikki yhdeksän maakuntaa, jotka osallistuvat täällä neuvoteluihin tiekysymyksestä, hyväksyivät liittohallituksen ehdotuksen, jonka mukaan se lisää $15,000,000 määrärahaa vuosittain Trans-Canadan maantien rakentamiseksi tästä lähtien v. 1961 mennessä. Samoin hyväksyttiin liittohallituksen ehdotus että se myöntää 90 prosenttia Trans-Canadan maantien rakentamiseksi niihin paikkoihin, joissa ei ole vielä rakennettu teitä. Samalla kuitenkin ilmaistiin käsitys, että yleisten töiden ministerin Wintersin ehdotus, jotta tämä rakennussuunnitelma toteutettaisiin 1960 mennessä liian lyhyt aika. Mr. Winters suostui lykkäämään vuodella suunnitelman toteuttamisen.

Ottawa. — Liittohallitus ilmoitti maanantaina, että se tulee lisäämään määrärahoja $15,000,000 vuodessa seuraavan neljän vuoden aikana voidakseen saada rakennetuksi loppuun saakka päällystetyn Trans-Canadan valtatien.

Kuluvan tilivuoden ajaksi, joka päättyy ensi maaliskuun 31 p. myönsi alahuone $20,000,000 määrärahan tämän tien rakentamiseksi ja sitä edellisenä tilivuonna myönnettiin samansuuruinen määräraha. Tämä merkitsee tien rakentamiseen myönnetyn määrärahan korottamista 75 prosentilla, sanoi yleisten töiden ministeri Winters.

Tästä huolimatta kaikkien muiden yhdeksän maakunnan ministerit, lukuunottamatta Prince Edward Islannin, arvostelivat tarjousta ilmaisemalla, että se on liian pieni.

Parhaillaan Ontarion maakunta maksaa 50 prosenttia suurimmasta osasta valtatien eri rakennuskustannuksista. Liittovaltio antaa saman 50 prosenttia yhdeksälle maakunnalle, lukuunottamatta Quebecin maakuntaa, liittovaltion kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. Quebecin maakunta ei liittynyt tähän sopimukseen väittämällä, että sellaiseen sopimukseen liittymisellä voidaan sekaantua maakunnan sisäisiin asioihin. Sitten 1950, jolloin ensimmäinen sopimus allekirjoitettiin, on liittohallituksen taholta maksettu Trans-Canadan valtatien rakentamiseksi noin $106,250,000.

Mr. Winters sanoi, että nykyisen sopimuksen sijalle tulevan neljä vuotta kestävän sopimuksen mukaan liittohallitus tulee maksamaan 90 prosenttia kustannuksista valtatien loppuun rakentamiseksi 449 mailia pitkälle matkalle. Tämä 449 mailin pituisella alalla ei ole päällystettyä valtatietä ja 250 on siitä kokonaan tekemättä.

Trans-Canadan valtatien, lukuunottamatta Quebecia, pituus tulee olemaan 4,580 mailia.

Tämä 449 mailia jakaantuu eri maakuntien välillä. Pisin on Ontariossa jossa 141 mailia tietä on vielä rakentamatta Chapleausta Marathoniin. Ainoastaan White Riverillä on muutama maili kulkukelpoista tietä.

Wintersin tarjouksessa on monta ehtoa. Tärkein on kuitenkin se, että tämä osuus tiestä täytyy olla valmis maaliskuussa 1960. Toinen on se, että lukuunottamatta edellämainittua 449 mailia, maakuntien tulee maksaa Trans-Canadan valtatien ylläpitokustannuksista sen määrän mitä ne ovat keskimäärin maksaneet 1954—55 vuosien aikana.

Lukuunottamatta edellämainittua 449 mailia, sanoi mr. Winters, liittohallitus tulee peittämään kustannuksista 50 prosenttia, kuten tähänkin asti. Maakunnat ovat vastuullisia teiden rakentamisesta mutta Ottawan täytyy hyväksyä suunnitelmat sikäli kuin on kysymyksessä uusien tieosien rakentaminen.

Ontarion tieministeri Allan sanoi, että hän on vähän pettynyt sen johdosta kun liittovaltio ei tehnyt edullisempaa tarjousta.

Ontarion osalta tulee Trans-Canada vatatie olemaan 1,440 mailia pitkä, josta osa on vielä rakentamatta. Se kulkee Quebecin rajasta Ottawan ja Sudburyn kautta Chapleauun, joka osa on valmista. Chapleausta se tulee kulkemaan White Riverille ja Marathoniin, joka osa on rakentamatta ja edelleen Port Arthurin kautta Kenoraan ja Manitoban rajaan.

Kaksi NATO-valtaa tukkanuottasilla

Lontoo. — Turkin täällä oleva lähettiläs Ahmet Cavat Ustun syytti maanantaina Kreikkaa siitä, kun se uhkaa samaan NATO:n sopimukseen kuuluvaa valtaa ja vaatii Kyprosta liitettäväksi Kreikkaan, "joka on hyvin vaarallista". Viime kuussa Kreikan Canadassa oleva lähettiläs Raoul Bibica Roseti sanoi ollessaan vierailumatkalla Lontoossa, että käsittelemällä väärin Kyproksen ongelmaa ja tuomalla Lähi-Idän ajattelutapaa YK:n ja NATO:n jäsenien keskuuteen voi se eristää niihin kuuluvat vallat ja hajoittaa kumpaisetkin järjestöt.

"Kreikka aiheuttaa häiriöitä", sanoi Ustum maanantaina. "Vaatiessaan Kyprosta — jonka se on Lausannen sopimuksessa tunnustanut kuuluvan Englannille — ja esittäessään uhkauksia, aiheuttaa levottomuutta NATO:ssa."

Abitibin työläiset suostuneet ylityöhön tilapäisesti

Sault Ste. Marie. — Abitibi Power and Paper Co. Ltd:n työläiset neljässä Pohjois-Ontarion paperitehtaassa ovat suostuneet tekemään työtä kuusi ja kaksikolmannesta päivää viikossa joulukuun loppuun saakka tarkoituksella välttää sanomalehtipaperin puute vuoden lopussa.

Työläiset tulevat saamaan tavallisen palkkansa lisäksi yhtiöltä erikoispalkkiota ylityöstä.

Tunnettu kirjailija Sherwood kuollut

New York. — Tunnettu kirjailija Robert E. Sherwod kuoli täällä maanantaina 59 vuotiaana. Hän sai sydänkohtauksen viime lauantaina.

Sherwood on ainoa amerikkalainen, joka on saanut neljä Pulitzer-palkintoa, joista kolme draaman ja yhden poliittisen elämäkerran alalla. Viimeksimainitun hän sai presidentti Rooseveltin apulaisen Harry Hopkinsin elämäkerran kirjoittamisesta.

Hän oli presidentti Rooseveltin läheinen ystävä ja auttoi presidenttiä kirjoittamaan joitakin parhaita puheitaan.

Ensimmäisen maailmansodan aikana hän yritti liittyä Yhdysvaltain armeijaan, mutta hyljättiin koska hän oli liian pitkä jonka jälkeen hän liittyi Canadan Black Watchiin.

Hän haavottui jalkaan ja sai kaasua Ranskassa rintamalla. Toisen maailmansodan aikana hän toimi Yhdysvatain Sotatiedonantotoimiston ulkomaalaisen jaoston johtajana.

Sherwood kirjoitti useita filmejä ja hänen useita teoksiaan myöskin on filmattu. Filmistään "The Best Year of Our Life" annettiin hänelle Akateeminen palkinto.

Etelä-Afrikka kiukuttelee YK:lle

United Nations, N. Y. — Etelä-Afrikka katkaisi lopullisesti suhteensa YK:n 10. istuntoon tiistaina protestiksi sitä vastaan kun yleisistunto on päättänyt kuulla Rev. Michael Scottin todistusta tilanteesta Etelä-Afrikan lounaisosassa.

Scottilta, joka on lähetyspappi, on sitten 1951 kielletty Etelä-Afrikan hallituksen toimesta oikeus matkustaa tälle alueelle.

YK:n holhousneuvosto päätti viime viikolla kuulla Rev. Michaelin antamaa todistusta Etelä-Afrikassa vallitsevista olosuhteista.

Etelä-Afrikan ulkoministeri Eric Louw protestoi holhousneuvoston päätöksen johdosta ja sanoi sellaisen olevan kansainvälistä lakia vastaan.

VIIME TIEDOT

Moskova. — Tänä aamuna matkustivat Neuvostoliiton pääministeri Nikolai Bulganin ja Neuvostoliiton Kommunistipuolueen pääsihteeri Nikita Hrutshev lentoteitse Intiaan, Burmaan ja Afganistaniin. Lentokentällä oli heitä saattamassa neuvostohallituksen jäseniä se muita tunnettuja Neuvostoliiton kansalaisia.

Damaskos. — Syyria ja Neuvostoliitto allekirjoittivat torstaina vuoden kestävän kauppasopimuksen. Neuvostoliitto sopimuksen mukaan toimittaa koneita Syyriaan ja saa Syyriasta vastineeksi maanviljelystuotteita.

Rangoon, Burma. — Burman pääministeri U Nu palasi torstaina neuvostoliittolaisella lentokoneella Eurooppaan tekemältään vierailumatkalta. Hän viipyi Neuvostoliitossa kaksi viikkoa.

Brandon, Man. — Kolme quebecilaista nuorukaista tuomittiin täällä eilen kuolemaan roomalaiskatolisen papin murhasta. Valamiehistö käsitteli asiaa kolme tuntia ja viisi minuuttia ennenkuin se julisti 18-vuotiaan Guy Feragen, 18-vuotiaan Claude Paquinin ja 18-vuotiaan Gerard de Tonnancourtin syylliseksi Rev. Alfred Quirionin murhaan. Tuomari Samuel Freedman määräsi tuomitut hirtettäväksi helmikuun 28 päivänä.

Kansallinen kaasuputkilinja tulisi olemaan hyödyllisempi kuin yksityisten omistama

Yhteisesti omistettu putkilinja takaisi enemmän tuloja Albertalle ja halpaa kaasua Itä-Canadalle

Toronto. — Sopimus Dominion ja Ontarion hallitusten päätöksestä muodostaa kruununyhtiö kaasuputkilinjan rakentamiseksi Manitoban rajasta Kapuskasingiin saakka uskotaan olevan viimeisessä valmistumisvaiheessa. Maakuntahallituksen taholta on saatu tietää, että Ontarion rahaministeri Porter on parhaillaan Ottawassa selvittämässä sopimuksen yksityiskohtia.

Suunnitelman toteuttamiseksi Ontarion osuus tulisi olemaan $35,000,000 ja liittohallituksen $83,000,000. Nykyisen suunnitelman mukaan kaasuputkilinjan rakentaa Albertasta Manitoban rajalle ja Kapuskasingista muihin osiin Itä-Canadaa Trans-Canada Pipeline Co., joka on Yhdysvaltain pääoman kontrolloima yhtiö.

Monet hallituksen jäsenet, niiden mukana pääministeri Frost, eivät ole tyytyväisiä sopimukseen. Pääministeri Frost on vastahakoisesti myöntynyt nykyiseen liittovaltion kauppaministeri Howen suunnitelmaan.

Mr. Frost mieluummin haluaisi nähdä, että hänen ehdottamansa suunnitelma toteutettaisiin. Sen mukaan Alberta, Saskatchewan, Manitoba, Ontario, Quebec ja liittovaltio rakentaisi koko kaasuputkilinjan. Tällainen suunnitelma on ehdotettu siksi koska yleistä pelkoa on herättänyt se, että jos Howen suunnitelma toteutettaisiin, jouduttaisiin riippuvaisiksi Yhdysvaltain monopolikapitalisteista.

Viime lauantaina The Canadian Tribunessa julkaistiin J. B. Salsbergin kirjoitus kaasuputkilinjasta ja siinä huomautettiin kuinka yleisesti entistä enemmän saa kannatusta yhteisesti omistetun kaasuputkilinjan rakentaminen ja jatkaa:

"Hyvin tärkeä on havaita se, että Ontarion pääministeri Frost nyt antaa viitteitä siitä, että hän hyväksyy sen asenteen, jota minä useaminan vuoden ajan lainlaatijakunnassa kannatin: että Canadan lännen luonnonkaasuvaroja käytettäisiin hallituksen rakentaman trans-Canadan idästä länteen kulkevan kaasuputkilinjan kautta ja että tätä koko Canadaa käsittävää laitosta tultaisiin käyttämään yleisesti omistettuna yleishyödyllisenä laitoksena kuten Ontarion Hydroa, joka tulisi myymään kunnallisille laitoksille kaasua tuotantokustannuksilla . . ."

Salsberg samassa artikkelissa korostaa sitä, että Ontarion hallituksen pitäisi käyttää painostusta liittohallitusta kohtaan saadaksemme yhteisesti omistetun kaasuputkilinjan Albertasta Itä-Canadaan. Hän myöskin kehoittaa kaikkia Ontarion asukkaita vaatimaan kuntia esittämään vaatimuksia kansan omistaman kaasuputkilinjan rakentamisesta.

Pääministeri Frost myöskin pelkää sitä, että Trans-Canada ei mahdollisesti voi rakentaa kaasuputkilinjaa Albertasta Manitoban rajalle ja Kapuskasingista Canadan itäosiin koska Trans-Canadan putkilinjan osuuden rakentamisen kustantaminen on riippuvainen Yhdysvaltain voimakomissiosta, jos se antaa tuoda Canadasta luonnonkaasua Yhdysvaltoihin.

Monet hallituspiireissä epäilevät tulisiko Howen suunnitelma olemaan mahdollinen.

On myöskin arvioitu, että Howen suunnitelman toteuttaminen aiheuttaisi sen, että kaasuputkilinjan vuosittainen käynnissäpito maksaisi $5,000,000 enemmän kuin yhteisesti omistetun kaasuputkilinjan käynnissäpito.

Tämä merkitsi tappiota kahdessa päässä: Alberta saisi kaasustaan vähemmän ja Canadan itäosissa kuluttajat maksaisivat kaasusta enemmän.

Eräs Ontarion hallituksen virkailija sanoi, että yhteisesti omistetun kaasuputkilinjan käynnissäpito tulisi maksamaan vuosittain noin $32,000,000, mutta jos sellaisen rakentaisi Trans-Canada, niin käynnissäpitokustannukset nousisivat noin $37,000,000. Hän arvioi tämän johtuvan siitä, että hallituksilla olisi parempi mahdollisuus saada halpahintaisella korolla rahaa kuin yksityisyrityksen.

USA:n yliprokuraattoria pyydetty sekaantumaan nuorukaisen murhajuttuun

Illinoisin kuvernööri sanoi ettei neekerinuorukaisen murhaajia ole saatettu oikeuteen vastaamaan teoistaan

Springfield, Ill. — Kuvernööri William G. Stratton sanoi viikon vaihteessa, että hän on pyytänyt Yhdysvaltain yliprokuraattori Herbert Brownellin toimittamaan tutkimuksen Mississippissä murhatun neekerinuorukaisen Emmett Tillin asiassa.

Stratton kirjoitti Brownellille, että Till, chicagolainen nuorukainen, "kaapattiin ja raa'asti murhattiin. Tällä hetkellä näyttää siitä, että ne, jotka ovat syyllisiä tähän traagilliseen murhaan, eivät ole joutuneet oikeuden eteen."

Hän kehoitti Brownellia oikeusdepartmentin välityksellä tutkimaan Illinoisin kansalaisen oikeuden loukkausta toisessa valtiossa".

Mississippissä olevan Lefloren kaunti suurvalamiehistö kieltäytyi viime viikon keskiviikkona panemasta syytteeseen J. W. Milamia ja Roy Bryantia Tillin kaappaamisesta.

'Joku on syyllinen murhaan', sanoi Stratton "ja Illinoisin valtion kuvernöörinä minun vastuullani on kansalaistemme oikeuksien suojelu."

Hän sanoi aikaisemmin saaneensa Mississippin kuvernööriltä vakuutuksen, että kaikki yritykset tullaan tekemään nuorukaisen murhaajien oikeuteen saamiseksi.

"Joku murhasi tämän pojan ja minusta tuntuu, että me emme saa jättää asiaa kesken", sanoi Stratton.

Senjälkeen, kun pojan sanotaan viheltäneen jollekin valkoiselle naiselle, hänet kaapattiin ja myöhemmin löydettiin pojan pahoinpidelty ruumis joesta.

Unio suunnittelee liittyä CCL:n

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Canadan radio- ja televisionilaitosten työläisten unioiden yhdistämistä harkitaan. Nämä uniot ovat Association of Radio and Television Employees of Canada ja National Association of Broadcast Employees and Technicians, joissa on yhteensä 2,800 jäsentä.

ARTEC:n sihteeri Eldon Wilcox sanoi maanantaina, että hänen unionsa toimittaa seuraavan kuuden viikon aikana äänestyksen siitä haluaako jäsenistö liittyä NATEC:n ja sen kautta Canadian Congress of Laboriin.

Kirjojen poltto loukkaa demokraattisia oikeuksia

Toronto. — Civic Liberties Associationin johtokunnan tiistaina annetussa lausunnossa sanotaan, että paikallisen katolisen naisjärjestön aikoma kirjojen polttaminen on demokratian ja vapauden vastaista.

"Millä ihmisryhmällä hyvänsä on oikeus valita oma lukemisaineistonsa riippumatta niiden laatu mikä hyvänsä", sanotaan lausunnossa. "Mutta silloin kun ruvetaan käyttämään oikeutta kirjojen valitsemiseksi toisille, ikäänkuin muihin ei voitaisi luottaa, tuloksena tulee varmaan olemaan se, että suhtaudutaan ennakkoluuloisesti demokraattisiin periaatteisiin ja aliarvioidaan ihmisten luottamusta, jolla todellinen vapaus lepää."

Lausunnossa niinikään sanotaan, että yhdistys on tietoinen vaarasta, joka johtuu rajattomasta lukemismateriaalin myynnistä, mutta nykyiset lait ovat riittäviä suojelemaan ihmisiä.

Ajatuksen kontrolli, sanotaan lausunnossa, johtaa kirjakontrolliin.

"Niin pian kuin tämä pannaan käyntiin . . . niin sen edelleen kehittyminen vaarantaa kansalaisten ja demokraattisen yhteiskunnan tulevaisuutta", sanotaan lausunnossa.

Ulkoministerien konferenssissa osittaista yksimielisyyttä

Neuvostoliitto suostunut Britannian ehdotukseen lykätä Vietnamissa yleisäänestyksen toimittamisen

Geneve. — Brittiläiset virkailijat tiedoittivat tiistaina heti senjälkeen, kun Neuvostoliiton ulkoministeri Molotovin ja Britannian ulkoministeri Macmillanin neuvottelu oli päättynyt, että Molotov on suostunut Britannian ehdotukseen myöntämään enemmän aikaa kunnes pidetään Vietnamissa yleisäänestys maan yhdistämisestä.

Britannian uskotaan luvanneen painostaa Saigonin hallitusta ottamaan yhteys Vietnamin kansandemokraattisen tasavallan hallitukseen tarkoituksella sopia yleisäänestyksen toimittamisesta.

Neuvostoliiton ulkoministeri Molotov sanoi tiistaina, että Neuvostoliitto ei koskaan suostu kolmen länsivallan ehdotukseen ns. "vapaasta aatteiden vaihdosta', koska "tosiasiassa se merkitsisi uuden sodan propagandan ja atomihyökkäyspropagandan vapautta".

Länsivallat hylkäsivät Neuvostoliiton ehdotuksen tieteellisten tietojen vaihtamisesta.

Neuvostoliitto ehdotti laivoille vapaata kulkuoikeutta kansainvälisten salmien läpi ja meritiedonantorajoitusten poistamista. Helpoittaa kirjojen, sanomalehtien, aikakauskirjojen sekä filmien vaihtoa.

Neuvoteltuaan Britannian ja Ranskan ulkoministerien kanssa Yhdysvaltain valtiosihteeri Dulles syytti Molotovia "Geneven hengen" loukkaamisesta, koska hän on tehnyt sellaisia ehdotuksia, joita länsivallat eivät voi hyväksyä.

Länsivallat ovat ehdottaneet Neuvostoliitolle, että se lopettaisi sensuurin, helpottaisi sanomalehtimiesten toimintamahdollisuuksia Neuvostoliitossa, lopettaisi radiolähetyksien häiritsemisen, vaihtaisi radio-ohjelmaa, poistaisi rajoitukset ulkomaalaisten painotuotteiden myynnistä ja määrittelisi edullisen ulkomaalaisen valuutan vaihtoarvon ruplin turistimatkailijoille.

Molotov ilmoitti, että hän on periaatteessa yksimielinen seuraavien länsimaiden ehdotuksiin nähden:

Vaihtaa näyttelyitä. Tiedemiesten maailmankonferenssin järjestämistä. Tiedemiesten kulttuurihenkilöiden ja teknillisen alan työntekijöiden vaihtamista. Yliopistojen oppilaiden vaihtamista. Järjestää idän ja lännen välisiä urheilukilpailuja. Lisätä ryhmämatkoja.

Neljän vallan ulkoministerit kokoontuivat keskiviikkona valmistamaan yhteistä lausuntoa neuvottelujen kulusta. Neuvostoliiton esittämästä lausunnon luonnoksesta keskusteltiin tässä neuvottelussa.

Tässä lausunnon luonnoksessa kehoitetaan neljää suurvaltaa ottamaan huomioon ne kohdat, joissa päästiin yksimielisyyteen, erikoisesti Euroopan turvallisuuskysymyksessä ja ne missä oltiin erimielisiä, erikoisesti Saksan yhdistämiskysymyksessä. Siinä kehoitetaan yrittämään löytää perusta yksimielisyydelle.

Siinä kehoitetaan myös Ranskaa, Britanniaa, Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa sopimaan aseistariisumiskonferenssin järjestämisestä ottamalla huomioon idän ja lännen tekemät ehdotukset. Luonnoksissa kehoitetaan pidättymään aseellisten voimien käyttämisestä, toteamaan asetuotannon vähentämisen tarpeellisuutta, atomiaseitten kieltämistä ja tehokkaan kontrollin järjestämistä.

Kahdeksan tuumaa lunta Newfoundlandissa

St. John's, Nfld. — Täällä ympäristöllä satoi keskiviikkona kahdeksan tuumaa märkää lunta. Kadut peittyivät paksuun lumisohjuun täällä ja sen johdosta autot luistivat kaduilla ja tapahtui monta liikennehäiriqötä.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Yli 4 miljoonaa dollaria!

Me Sudburyn ja McKimin asukkaat saimme todella tyrmistyttävän tiedon kuten on uutistiedossamme kerrottu, viime maanantaina, jolloin asiaa tutkimaan hankitun Kilburne and Co:n edustaja mr. Stewart tiedoitti Sudburyn, McKimin ja Neelon-Garsonin yhteiselle kokoukselle, että tämän alueen uusi likaviemärilaitos tulee maksamaan yli neljä miljoonaa dollaria! (Tähän asti on puhuttu "vajaasta kahdesta miljoonasta".)

Samalla kertaa tulee muistaa, kuten myös uutistiedossamme aivann oikein korostettiin, että tällä summalla saataisiin mainitun yhtiön selostuksen mukaan rakennetuksi ainoastaan jätteiden käsittelylaitos ja viemäriverkoston pääjohdot pumppuasemineen ja nämäkin kustannukset voivat nousta huomattavasti suuremmiksi, mitä on nyt alustavasti arvioitu, kun otetaan lopullinen selvyys kallioperän laajuudesta, kaivettavan maan laadusta ja muista sellaisista seikoista. Erikoisesti on vielä muistettava, että tällä summalla ei saataisi vielä yhtään ainoata katua ja taloa varustetuksi viemärijohdolla — kunkin katuvarren asukkaiden täytyy sen lisäksi maksaa vielä omalle kadulleen rakennettavat viemärit!

Yhteiskunnallisista asioista keskusteltaessa on opittu puhumaan silmää räpäyttämättä suurista rahasummista. Tässäkin yhteydessä on melko helppo sanoa "yli neljä miljoonaa dollaria", mutta sen maksaminen meidän kunnillemme muiden vakituisten menojen lisäksi on sittenkin asia erikseen.

Me saamme ehkä paremman kuvan tämän kustannusarvion suuruudesta ja merkityksestä jos pidämme mielessämme, että esimerkiksi Sudburyn kaupungin "turvallisena lainausvoimana" pidetään seitsemän miljoonan rajaa — minkä tämä nikkelikaupunki on sivumennen sanoen jo vähäsen sivuuttanutkin. Kun seitsemään miljoonaan dollariin lisätään yhdellä iskulla tästä yli neljästä miljoonasta nykyisten suunnitelmien perusteella Sudburyn kaupungille tuleva osuus — yli kaksi miljoonaa dollaria — niin silloin nähdään, että kaupungin velkataakka nousee kerrassaan huimaavasti — yhdellä kolmanneksella, aikana, jolloin kaupungin sanotaan jo olevan vararikon partaalla.

Tai ottakaamme McKim kunta, jonka verot ovat kohonneet kerrassaan peloittavalla tavalla. Viimeksikuluneen viidentoista vuoden aikana on McKimin väkiluku lisääntynyt vajaasta neljästä tuhannesta noin kuuteentoistatuhanteen. Mutta samanaikaisesti (vuodesta 1940 vuoteen 1954) kohosi kunnan velkataakka kokonaista yhdeksänkertaisesti, eli 128,500 dollarista 1,054,000 dollariin.

Jos Sudburyn kaupunki on velkataakkansa vuoksi vararikon partaalla, niin McKimin kunta on jo sellaisessa tilanteessa ettei se saa enää myydyksi obligatiojaan yksityisille sijoittajille. Tämän vuoksi McKimin täytyy hankkia tarvitsemansa laina — ja kaikki uudistustyöt tehdään lainojen varassa — maakunnallisesti toimivan Municipal Improvement Corporationin kautta — ja joutuu lainoistaan maksamaan miltei kaksi kertaa korkeamman koron kuin Sudburyn kaupunki, eli 5.5 prosenttia!

Mutta uuden likaviemärilaitoksen rakentaminen lisäisi McKimin kunnan velkataakkaa pyöreissä luvuin puhuen sataprosenttisesti, sillä kunnallisvelkojemme määrä oli viime vuonna yllämainittu $1,054,000 ja McKimin osuus suunnitteilla olevan uuden likaviemärilaitoksen rakentamiskustannuksista on yli miljoona dollaria. Kunnan velkakuorma lisääntyisi siis, kuten sanottu, kaksinkertaiseksi yhdenkään asukkaan saamatta vielä likaviemärin varsinaista palvelua itselleen.

* * *

Meille sanottaneen, ettei moisesta suunnitelmasta kannata puhua mitään, sillä sitä ei voida kuitenkaan toteuttaa.

Valitettava tosiasia kuitenkin on, että uuden likaviemärilaitoksen rakentamista ei voida pitkäksi ajaksi tuonnemmaksi siirtää.

Tässä yhteydessä on muistettava ensinnäkin, että Ontarion maakuntahallituksen kunnallislautakunnan alainen terveyslautakunta on antanut määräyksen, että nikkelialueelle pitää aivan lähitulevaisuudessa ruveta rakentamaan uutta viemärilaitosta, sillä nykyinen laitos ei pysty enää tämän alueen väestön tarpeita tyydyttämään. Tähän ajatukseen sisältyy myös yleisesti hyväksytty ajatus, että usean pienen ja nykyaikaista tarkoitusta vastaamattoman viemärilaitoksen asemesta on pyrittävä vihdoin viimeinkin suunnitelmallisuuteen, eli siihen, että rakennetaan viemärilaitos koko nikkelialueen tiheästi asuttua aluetta silmällä pitäen.

Uuden viemärilaitoksen rakentamisen syy on maallikollekin ilmeinen. Tämä kallioinen ja saviperäinen alue on jo niin tiheään asuttu, etteivät septic tankit voi enää antaa turvallista palvelua. Tilanne paheni suuresti varsinkin McKimissa sen vuoksi kun Ramsay järven rannalle rakennettiin sanatoriumi, jonka jätevedet virtaavat Ramsay järveen, mistä kaupunki ja McKimin suurin väestöosa saa ruoka- ja juomavetensä, ja kun esimerkiksi Lockerbyyn rakennetun suuren hotellin jätevedet annetaan virrata Trout järveen, mistä sikäläiset asukkaat saavat suurelta osalta ruokavetensä. Jos mielimme pitää ruoka- ja juomavetemme, sekä ajanviete- ja uintipaikkamme puhtaina ja terveellisinä, meidän täytyy ryhtyä likaviemäriverkostomme laajentamistöihin — ja nykyiset viemärilaitteet ovat niin pienet ja vanhanaikaiset, että ne ovat jo ylikuormitettuja.

Kuten näkyy, meillä ei siis ole valinnan varaa. Uuden likaviemäriverkoston rakentamista voidaan ehkä lykätä vain vuodella tai parilla, mutta siinä kaikki. Se on välttämätön tehtävä edessämme.

* * *

Mutta missä sitten on ylipääsytie? Selvää nimittäin on, etteivät nikkelialueen kunnat voi kantaa niin suurta velkataakan suurenemista?

Tässä yhteydessä tulee ensinnäkin muistaa, että nykyinen kriisi on kehittynyt ja pahentunut ennenkaikkea sen vuoksi kun nikkeliteollisuus on kokonaan vapautettu kunnallisverojen maksusta. Kunnat joutuvat jatkuvasti lisäämään palvelustaan nikkeliteollisuuden työläisiä varten — mutta nikkeliteollisuus kieltäytyy jyrkästi maksamasta sille kuuluvaa osuutta näistä menoista. Vaikka Etelä-Ontarion teollisuuskeskuksissa joutuvat kaikki teollisuuslaitokset maksamaan kunnallisveroa — ja vaikka Incokin maksaa kunnallisveroja laitoksistaan Yhdysvalloissa, Englannissa ja Port Colbornessakin, niin täällä nikkelikeskuksessa se on tähän asti ollut kokonaan vapaana kunnallisveroista ja haluaakin luonnollisesti olla, sillä siten se lisää tuloja Wall Streetin rahamiehille.

Mainittakoon, että esimerkiksi yllämainitun Kilbournen raportin mukaan tulisi Incon maksettavaksi (Copper Cliffin kohdalta) ainoastaan noin $180,000 yli neljän miljoonan menoerästä, mikä tarkoittaa sitä, että Inco maksaisi ainoastaan kaksi (2) prosenttia koko menoerästä — kaksi senttiä dollarista, josta kotienomistajat ja pikkuliikemiehet joutuisivat maksamaan 98 prosenttia eli 98 senttiä dollarista!

Selvää on, että Inco on saatava maksamaan kunnallisveroa samalla tavalla kuin sitä maksavat kotienomistajat ja pikkuliikemiehet, sillä vain siten voidaan kuntamme pelastaa uhkaavasta vararikkotilasta. Vain siten voidaan rakentaa uusi viemärilaitos.

Kysymyksiä ja vastauksia

* * *

Kysymys: Voiko Vapauden toimitus sanoa, ovatko saamani tiedot oikeat, että syntymä- joulu- ym. onnittelukortit avonaisissa kuorissa niin etteivät ole muuta kirjoitusta kuin nimi ja osoite, menevät kahden sentin postimerkillä Canadassa ja myös Suomeen ja kaikkialle? — V. S.

Vastaus: Oikeassa olette.

Sotilaat kotiutuvat

Petroskoi. — Sydän voimakkaasti sykkien armeijasta vapautunut neuvostosotilas Viktor Tshistjakov lähestyi kotikaupunkiaan Petroskoita, jossa hänen omaisensa asuvat ja jossa on Onegan konerakennustehdas, jossä hän on ennen armeijaan menoaan työskennellyt sorvaajana. Oli riemullisaa nähdä jälleen kotikaupunki. Heti ensimmäisenä päivänä Viktor sanoi äidilleen ja Onegan tehtaalla työskentelevelle Aleksander-veljelleen:

— Olen päättänyt palata tehtaalle.

Ja niin Tshistjakov alkoi työskennellä moottoriveturiosastolla.

— Armeijassa oloaikanani Onegan tehdas on muuttunut niin, että sitä on vaikea tuntea, sanoo Viktor Tshistjakov. Tehtaan ihmiset ovat kehittyneet, työosastoja on tullut lisää, koneistoa on lisätty ja tuotantotapa on kehittynyt. Tällaisessa tehtaassa on hyvä tehdä työtä.

Onegan konerakennustehtaalle saapuu näinä päivinä entistä enemmän miehiä, jotka ovat vasta äskettäin heittäneet yltään sotilasvaatetuksen. Monet heistä otetaan vastaan vanhoina tuttavina. Niinpä esim. tehtaalle on palannut Aleksander Nesterov, joka tulee samoin kuin ennen armeijaan lähtöäänkin työskentelemään pajassa seppänä.

Samoin tehtaalle ovat palanneet moottoriveturiosaston sorvaaja Nikolai Gribov, veturiosaston työmies Nikolai Tsvetkov ym.

Tehtaalla saa nyt tutustua entiseen Itämeren laivaston merimieheen Akindi Mihailoviin. Hän on v. 1947 lopettanut Petroskoin ammattiopiston N-2. Alettuaan sitten valimossa työnsä muottaajana hänet siirrettiin jo pian kuudenteen palkkaluokkaan. Nyttemmin hän on palannut tälle kotoiselle tehtaalleen.

— Olen vielä tottumaton, tunnustaa hän, mutta toverit auttavat ja mestari neuvoo.

Vapautuuko Islanti USA:n miehityksestä?

Reykjavik. — Sosialidemokraattinen puolue on ehdottanut Islannin parlamentissa Islannin ja Yhdysvaltain välisen puolustussopimuksen muuttamista. Puolue on lisäksi ehdottanut että Atlantin liitolta tiedusteltaisiin, onko edelleen välttämätöntä pitää amerikkalaisia joukkoja sijoitettuna Islantiin, kun maailmantilanne näyttää paremmalta kuin aikaisemmin. Ehdotus on siirretty ulkoasiainvaliokuntaan.

Maailman Ammattiyhdistysten Liitto syntyi kun 67 miljoonaa työläistä sitä tahtoi

Kirj. Erkki Saloma

Helsinki. — "Lujasti järjestyneinä, rohkealla, tarkoituksenmukaisella ja kaukonäköisellä ohjelmalla varustettuina me puhuimme kymmenien miljoonien työläisten nimissä, ja minä uskon, että heidän oma äänensä tulee kuuluksi rauhanneuvotteluissa ja että edustamamme pyrkimys yksimielisyyteen, rauhaan ja edistykseen on omaava suuren ja tärkeän osan sen maailman luomisessa, joka parhaillaan on sodan tuhkasta nousemassa."

Sidney Hillman (Amerikan Yhdysvallat — CIO) lausui nämä sanat kymmenen vuotta sitten — syyskuun 25 päivänä — Pariisissa alkaneessa suuressa kansainvälisessä ammattiyhdistyskongressissa. Tämäkin lausunto CIO:n edustajan esittämänä sekä lukuisat muut samansuuntaiset puheenvuorot kuvastivat uuden aikakauden alkamista kansainvälisen ammattiyhdistysliikkeen historiassa.

Saman vuoden keväällä päättynyt fasisminvastainen todellinen kansojen taistelu oli murtanut viimeisetkin esteet ammattiyhdistysliikkeen kansainvälisen yhtenäisyyden tieltä ja ensi kerran v. 1913 jälkeen maailman ammatilliset järjestöt v. 1945 alkupuolella konferenssiinsa Lontoossa yhteisen konferenssin ja loivat tällöin perustan yhtenäisen maailmanjärjestön muodostamiselle. Lukuisat sellaisetkin ammattiyhdistysjohtajat, joiden asenne työväenluokan voiman yhdistämiseen ei ollut vilpitön, pyrkivät siihen todella miljoonien työläisten äänillä ja nämä työläiset olivat yhtenäisen maailmanjärjestön puolesta. Aina sotavuosiin asti oli väitetty, mitä legendaa yritetään vieläkin itsepintaisesti pitää yllä, että eri maiden ja erilaisten ammatillisten järjestöjen yhdistäminen samaan kansainväliseen keskusjärjestöön on sula mahdottomuus. Paitsi Neuvostoliiton ja muiden maiden ammattiyhdistysliikkeen eroavaisuutta vedettiin siin viimeksimainittujen maiden työläisten jakautuminen eri poliittisiin puolueisiin. Puhuttiin ylipääsemättömistä "ideologisista" ristiriidoista. Se kehitysprosessi, joka alkoi fasismin valtaannousulla Saksassa ja joka huipentui sen leviämiseen lukuisiin Euroopan maihin, sekä kansojen aseelliseen nousuun fasismin kukistamiseksi, osoitti, että sittenkin on olemassa vain yksi työväenluokka.

Amsterdamin internationaali, jonka viimeisen v. 1939 pidetyn kongressin niukka enemmistö ei tajunnut eikä halunnut tajuta tätä tosiasiaa, sai hiljaisen ja kunniattoman hautauksen sodan ankarina vuosina. Neuvostoliiton, Englannin, USA:n ja Ranskan ammattijärjestöt aloittivat välittömän yhteistoiminnan ja vuoden 1945 syksyyn mennessä 67 miljoonaa järjestynyttä työläistä seurasi niiden linjaa.

YHTENÄISYYS MERKITSEE YHTEISTÄ TOIMINTAOHJELMAA

Kun nyt 10 vuoden kuluttua silmäilemme Pariisin konferenssista lehdistössä olleita uutisia, toteamme, ettei yksimielisyyden saavuttaminen ollut itsestään selvä ja helposti ratkaistava kysymys. Eräviä käsityksiä oli ennenkaikkea muodostettavan järjestön säännöistä, toimintaohjelmasta ja henkilökysymyksistäkin. Niistä keskusteltiin ja väiteltiin päiväkausia. Laadittiinpa vastalauseitakin ja äänestettiin moneen otteeseen. Tästä huolimatta ilmenee Pariisin kongressin asiakirjoista, että valtava enemmistö noin 200:sta edustajasta etsi määrätietoisesti yhteistä tietä. Tämä johdonmukainen ja rehellinen pyrkimys yhtenäisyyteen riisui ennenpitkää aseista sellaisenkin ammattiyhdistysjohtajan kuin englantilaisen Walter Citrinen, joka melko pitkälle piti itsepintaisesti kiinni entisestä amsterdamilaisesta linjasta ja yritti välttää kaikkia sovitteluja ja niihin tähtääviä neuvotteluja. Englannin, Neuvostoliiton, Amerikan ja Ranskan suuret ja edustavat valtuuskunnat neuvottelivat yhteisesti pohjasta ja näin viitoittivat linjaa kongressille. Citrinen ja eräiden muiden esitykset uuden järjestön perustamisen siirtämisestä epämääräiseen tulevaisuuteen torjuttiin. "Tavallinen mies on nyt marssilla, meidän on huolehdittava siitä, että hän saa tarvitsemansa järjestön", totesi mm. edelläimainittu Sidney Hillman.

Samoin suostui Citrinen ryhmä Neuvostoliiton Ammattijärjestön puheenjohtaja Vasili Kusnetzovin esitykseen, että myös pienille, alle 250,000 jäsentä käsittäville ammatillisille järjestöille suotaisiin edustusoikeus uuden maailmanjärjestön kongressissa ja että pienten maiden järjestöt saisivat edustajiaan myös järjestön johtoon. Näin siis Neuvostoliiton jo silloin 30 miljoonan jäsenluvun tavoitteleva suuri ammattijärjestö taittoi pienempien järjestöjen edustukselta, mitä amsterdamilaiset voimat säännöistä keskusteltaessa kynsin hampain vastustivat.

Yhteinen järjestö perustettiin. Säännöt ja ohjelma hyväksyttiin lopulta yksimielisesti. Tämä osoitti jälleen havainnollisesti, ettei kokoontuminen yhteiseen konferenssiin tai kongressiin edellytä ennakolta tapahtunutta mielipiteiden ja käsityksenkin yhtäläisyyttä ja määrätyn ohjelman varauksetonta tunnustamista. Pariisin kongressin lähettivät edustajaan mitä erilaisimmat ammatilliset järjestöt nimenomaan siinä mielessä, että siellä keskusteltaisiin näistä erilaisista mielipiteistä ja yritettäisiin päästä yhteisiin ratkaisuihin. Tässä onnistuttiinkin.

SAK PARIISISSA

Osallistuessaan MAL:n perustamiseen omaksui SAK:n silloinen johto ja varsinkin sen jäsenjoukko johdonmukaisen yhtenäisyyslinjan. Evästettäessä kongressiin lähteviä edustajia kielsi SAK:n työvaliokunta jyrkästi edustajiaan osallistumasta minkäänlaisiin Amsterdamin Internationaaliin entisten johtajien järjestämiin ryhmäkokouksiin ja velvoitti heidät pitämään kiinteätä yhteyttä Neuvostoliiton edustajien kanssa. SAK:n silloinen vt. puheenjohtaja Erkki Härmä korosti vielä Pariisissa pitämässään puheenvuorossa SAK:n julkista irtisanoutumista sotapolitiikasta ja sen edellyttämää uutta asennetta kansainväliseen yhtenäisyyteen.

Selostaessaan Lontoon konferenssin päätösten tunnetuksitekemistä lausui Härmä mm. seuraavaa: "Tämä oli sitäkin tärkeämpää, koska pieni edesvastuuton klikki oli eduskuntaa kuulematta ja suurinta osaa hallituksestakin harhaanjohtaen yhdistänyt maan Saksan natsien rikolliseen sotapolitiikkaan yhdistyneitä kansoja vastaan."

Samanaikaisesti SAK korosti päätöksissään, ettei se voinut kuulua muunlaisiin kansainvälisiin järjestöihin kuin sellaisiin, joissa Neuvostoliittokin on mukana. Niihin aikoihin maamme ammatilliset järjestöt olivat aloittaneet yhteistoiminnan Neuvostoliiton ammattiyhdistysliikkeen kanssa ja tätä yhteistoimintaa pidettiin niin arvokkaana saavutuksena, että sen vaarantamista vältettiin kaikin tavoin.

PÄÄTTYNYT 10-VUOTISKAUSI

MAL:n jatkuvasti kasvava jäsenjärjestöjen lukumäärä, lujittuvat yhteydet, 80 miljoonaa ylittävä jäsenmäärä sekä ennenkaikkea sen johtava osuus varauksetta suurimpana ja aktiivisempana työväen kansainvälisenä järjestönä, osoittaa meille, että Pariisin kongressissa tehtiin kestävää työtä. Tämän ovat järjeston vannoutuneimmatkin vastustajat joutuneet toteamaan ja myöntämään. Noin viisi vuotta ajasta taaksepäin he vielä yrittivät uskotella työläisille MAL:n "sadun" olevan päättymässä. Tällä hetkellä heillä ei enää ole varaa tällaiseen ylimielisyyteen. MAL toimii entistä laajemmassa mittakaavassa. Samanaikaisesti kansainvälinen kapitalismi yrittää käyttää kaikkia keinoja sen esiintymisen rajoittamiseksi ja eri maiden työläisten eristämiseksi kansainvälisestä yhteistyöstä. Karkeat provokaatiot ja vääristelyt, joista kunnantuntoisimmat reformistisetkin ammattiyhdistysjohtajat sanoutuvat irti, kuuluvat päiväjärjestykseen. Onpa Yhdysvaltain hallitusvirasto MAL:n vastaista taistelua rahoittanut työdepartmenttikin, kunnioittanut MAL:n 10-vuotispäivää julkaisemalla oikein teoksen tästä aikaisemmin merkityksettömäksi julistetusta järjestöstä.

SUOMEN TYÖLÄISET MAL:N KANNALLA

Suomen työväenluokan kannalta on valitettavaa, että SAK:mme johdossa on paljon sellaista väkeä, joiden yhtenäisyystahto on konjuktuuriluontoista ja jotka tämän vuoksi olivat valmiita herkästi seuraamaan MAL:n hajoittajain viitteitä. V. 1945 Lontossa ja Pariisissa solmittujen arvokkaiden kansainvälisten yhteyksien katkaiseminen ulkopuolisten ohjeiden perusteella ilman, että SAK:lla olisi ollut mitään todella vakavia erimielisyyksiä MAL:n kanssa, oli maamme työväenluokan etujen vastainen toimenpide.

Kuten muistetaan vaativat MAL:n hajoittajat Marshall-suunnitelman hyväksymistä ja kansainvälisen ammattiyhdistysliikkeen esiintymistä sen puolesta. Tästä he lopulta, lukuisten turhien yritysten jälkeen, saivat aiheen MAL:n jättämiseen. Olihan ymmärrettävää, ettei MAL järjestönä voinut antaa kannatusta tälle kansainvälisen suurkapitalismin suunnitelmalle pienempien maiden taloudelliseksi ja poliittiseksi orjuuttamiseksi. Tosin MAL oli valmis tässäkin kysymyksessä menemään niin pitkälle sovittelujen tietä, että sen jäsenjärjestöille suotiin täydet mahdollisuudet päättää itse kohdaltaan asennoitumisestaan ko. suunnitelmaan.

Tätä taustaa vastaan — MAL-sta eron virallinen syyhän oli siis Marshall-suunnitelma — SAK:n asenne oli lievemmin sanoen kummastuttava. Eihän Suomea kytketty Marshall-suunnitelmaan, vaikka suomalainen kapitalismi sitä ponnekkaasti yrittikin. SAKn johdolla ei olisi siis pitänyt olla mitään syytä huolestumiseen, vaikka Marshall-suunnitelmaa ei otettukaan MAL:n ohjelmaan.

Se tosiasia, että Suomen työväenluokka ja sen ammatilliset järjestöt ovat tänäkin päivänä kiinnostuneita Maailman Ammattiyhdistysten liitosta, seuraavat sen ja siihen kuuluvien järjestöjen toimintaa ja käyttävät niiden myönteisiä kokemuksia hyväkseen, osoittaa, ettei SAK:n ero MAL:sta ole eristänyt työläisiä kansainvälisestä yhteistoiminnasta. Keskusjärjestömme kielteisestä asenteesta huolimatta MAL on maamme ammattiyhdistysväen keskuudessa moninkerroin tunnetumpi kuin perustamisvaiheessaan 10 vuotta sitten.

Amritsar. — Noin 100,000 ihmistä käsittävä joukko oli perjantaina, marrask. 11 pnä vähällä polkea jalkoihinsa pääministeri Nehrun, kun tämä vieraili ikivanhassa sikhien pyhäkössä "kultaisessa temppelissä" Amritsarissa.

Ulkosyntyisten puolustustaistelu voimistuu nopeasti Yhdysvalloissa

Chicago. — Keskilännen Ulkosyntyisten Puolustuskomitea tiedoittaa, että oikeuslaitoksissa on kehittymässä suuri taistelu niiden sortavien säädösten johdosta, joilla Siirtolaisuus ja Kansalaistuttamispalvelu orjuuttaa niiden ei-kansalaisten elämää, jotka on määrätty karkoitettaviksi, mutta joihin nähden ei ole löydetty maata, joka heidät ottaisi vastaan.

Viime viikolla vangittiin 54-vuotias James Keller ja 59-vuotias George Vitkovich. Niitä vastaan nostettiin rikossyytös ehdonalaisuuden valvonta äädösten rikkomisesta Walter-McCarran lain alaisuudessa. Kummatkin ovat nyt vapaalla jalalla $4,000 takausta vastaan ja odottavat oikeuskäyntiä.

Nämä kummatkin ei-kansalaiset määrättiin 1953 karkoitettavaksi entisen jäsenyytensä vuoksi kommunistipuolueessa, mutta niitä ei ole voitu karkoittaa, kun mikään maa ei niitä ole valmis ottamaan vastaan.

Sitten asetettiin heidät ehdonalaisuuteen ja nyt syytetään heitä siitä, että ilmoittautuessaan siirtolaisuusvirastoon 1953 kieltäytyivät he vastaamasta sellaisiin kysymyksiin kuin: Mitä sanomalehtiä luet? Mitä elokuvia olet nähnyt? Oletko puhunut millekään sellaiselle järjestölle, joka kokoaa varoja puolustukseesi? Nimitä tuttaviasi nimeltä. Oletko ollut kirjeenvaihdossa kenenkään kommunistin kanssa? Oletko ollut illanvietoissa taikka kuulemassa luentoja?

Ilettävän Walter-McCarran lain alaisuudessa saatetaan heidät tuomita vuodeksi vankeuteen ja $1,000 sakkoon.

"Nämä ei-kansalaiset on asetettu syytteeseen sen vuoksi, että he ovat kieltäytyneet rupeamasta ilmiantajiksi ja luopumasta heille perustuslain takaamista inhimillisistä oikeuksista", sanoo puolustuskomitea.

Superior. — Täällä ilmestyvä Työmies-Eteenpäin lehti lausui äskettäisessä toimituskirjoituksessaan ulkosyntyisten oikeuksien puolustamisesta mm. seuraavaa:

Näinä päivinä tuhannet Amerikan-suomalaiset tulevat postin välityksellä saamaan Finnish American Freedom Committeen julkaiseman "Vapauden Viestin", joka mielestämme on varmastikin lukemisen, jopa huolella tutkimisen arvoinen, koska se sisältää ensiluokan tärkeän sanoman meille kaikille. Valikoiduin sanoin siinä tehdään ymmärrettävä yhteenveto siitä kamppailusta, jota käydään tässä maassa olevien ulkosyntyisten ihmisten oikeuksien sekä vapauksien puolustamiseksi. Siinä selostetaan oikeusjuttuja, jotka ovat olleet tai piakkoin tulevat Yhdysvaltain ylioikeuden käsiteltäväksi ja jotka välittömästi koskevat ei ainoastaan kaikkia ei-kansalaisia, vaan yleensä kaikkia ulkosyntyisiä ja heidän perheitään.

Erikoista huomiota tässä vihkosessa kiinnitetään siihen avoimeen kuulusteluun, jonka Yhdysvaltain senaatin oikeusasiainvaliokunnan, senaattori Harvey Kilgoren johtama alakomitea aikoo toimittaa Walter-McCarran siirtolaisuus- ja kansalaistuttamislaista. Näillä palstoilla on jo aikaisemmin korostettu tämän marraskuun 21 pnä alkavan avoimen kuulustelun suurta tärkeyttä, se kun voisi muodostua jopa niinkin tehokkaaksi, että lopulta johtaisi tämän kurjan, täysin fasistimielisen siirtolaisuuslain kumoamiseen tai ainakin sen korjaamiseen.

"Vapauden Viestissä" myöskin vedotaan kaikkiin Amerikan-suomalaisiin, että he vointinsa mukaisesti antaisivat sekä moraalisen että aineellisen tukensa kamppailulle, jota käydään heidänkin perustuslaillisten oikeuksien sekä vapauksien puolustamiseksi.

Me puolestamme keholtamme huolella lukemaan ja tutkimaan "Vapauden Viestin" ajankohtaisen sanoman keholtuksineen ja vetoomuksineen. Kun olette sen tehneet, lähettäkää roposenne hyvän asian edistämiseksi ja antakaa vihkonen naapurinne tai ystävänne tutkittavaksi.

PÄIVÄN PAKINA

Kirkon maallista ristiaallokkoa

Pitäen tiukasti kiinni ajatuksesta, että "suutari pysyköön lestissään", sekä siitä, että ihmisillä täytyy olla oikeus uskoa oman vakaumuksensa mukaisesti, tai olla kokonaan uskomatta, allekirjoittanut ei maallikkona halua sekaantua millään tavalla uskon asioihin.

Mutta kun tulee puhe kirkkojen — olkoot ne sitten katolisia, protestanttisia, luterilaisia tai vaikkapa muhamettilaisia temppeleitä — maallisista vaelluksista ja edesottamisista, niin ne ovat asioita joita me maallikotkin ymmärrämme — tai ainakin luulemme ymmärtävämme. Ja siinäkin tapauksessa vaikka olisimme niissä asioissa hakoteillä, meillä on kuitenkin oikeus omata vissit mielipiteet niistä, olkoot ne sitten oikein tai väärin.

Näiden rivien kirjoittamisen aiheena on oikeastaan Englannin valtiokirkko — siellä kun on vielä valtiokirkko, kuten on tuhatjärvien Suomessakin, mutta mitä ei ole esimerkiksi täällä Canadassa, ei Yhdysvalloissa, eikä monissa muissakaan maissa.

Englannissa on pitkän aikaa vaadittu kirkon ja valtion erottamista toisistaan ja tämä vaatimus sai nyt uutta pontta kun prinsessa Margaret joutui panemaan "velvollisuuden valtiota kohtaan" yksityisasioittensa yläpuolelle ja luopumaan avioliittoaikeista, maallikon, everstiluutnantti Peter Townsendin kanssa siitä syystä kun viimeksimainittu on aikaisemmin ollut avioliitossa ja eronnut siitä — eikä Englannin valtiokirkko vihi avioerossa olevaa henkilöä, niin kauan kuin hänen entinen vaimonsa (tai miehensä) on elossa. Tässä suhteessa Englannin valtiokirkko on yhtä vanhoillinen näihin maallisiin kysymyksiin nähden kuin Suomen luterilainenkin kirkko.

Monet brittiläiset ilmaisivat käsityskannan ko. jupakan yhteydessä, että nuorikkojen pitäisi saada kuunnella sydämensä ääntä huolimatta lainkaan siitä ovatko he tavallisia ihmisiä tai ylimystöön kuuluvia, avioliitossa ennen olleita tai kokonaan naimattomia.

Prinsessa Margaretin karille ajautuneen romanssin jälkikaikuna on Englannissa esitetty voimakkaita julkisia vaatimuksia, että parempi olisi jos kirkko ja valtio erotettaisiin toisistaan — mutta kuten on uutistiedoissa kerrottu, Britannian pääministeri Sir Anthony Eden sanoi kylmästi "ei", sillä "aika ei ole sovelias tämän kysymyksen käsittelyyn", selitti hän.

Kaikki merkit viittaavat siis siihen, että kirkon ja valtion suhteet jäävät Englannissa ennalleen.

Tämä "suhteiden ennalleen jääminen" taas tarkoittaa sitä, että kuningatar Elizabeth tulee nimittämään kirkon korkeimmat virkailijat, piispat, arkkipiispat ja tuomiorovastit, mitä kaikkea heitä lieneekään.

Käytännöllisessä elämässä tämä kuitenkin tarkoittaa perustuslaillisen monarkian alaisuudessa sitä, että kuningatar Elizabeth tekee nämä nimityksensä hallituksen "neuvonantojen" perusteella. Toisinsanoen, kulloinkin vallassa oleva hallitus tekee päätöksen, ketä nimitetään valtiokirkon johtoon ja tämä päätös toteutetaan kuningattaren sanan voimalla.

Kajoamatta asian periaatteelliseen puoleen, tässä tilanteessa voi kehittyä todella kummallisia käänteitä — ja niitä on epäilemättä ollutkin. Saattaa olla, kuten on ollutkin, että Britannian hallituksen pääministerinä on mies, joka ei kuulu lainkaan valtiokirkkoon. Kuitenkin, käytännöllisesti katsoen, hän nimittää valtiokirkon päämiehet näiden virkapaikkojen avautuessa hänen valtakaudellaan!

Mikään mahdoton asia ei ole sekään, että hallituksen pääministerinä on kokonaan jumalan kie... hänen yhtenä velvollisu... oikeutenaan on valtiokir... paikkojen täyttäminen! ... me, että esimerkiksi si... Churchillia on ylistetty s... lisesti että aiheetta monis... mutta koskaan emme o... kehuttavan hänen uskon... syyttään, josta ei kannatta... mitään muuten kuin osoit... tä, minkälaiset miehet j... tilanteissa valtiokirkon ... virkapaikkoja täyttämään...

Kuten sanottu, me emm... kä meitä liikuta sir Win... muidenkaan uskonnollise... Mutta me tiedämme, et... kun Englannin valtiokirk... johto kieltäytyi vihkimäst... Margaretia avioerossa ol... Townsendin kanssa, täm... valtiokirkon korkeimmat ... täyttää nyt — jos ne k... paustan johdosa jälsivät a... pääministeri sir Anthon... hallitus — ja sir Anthon... avioerossa oleva mies, jon... aviovaimo elää ja vaikutta...

Rajoitettu tila ei salli ... tyiskohtaisempaa käsittel... näiden "teknillisyyksienk... teella on helppo nähdä — ... siltä se tavallisesta maalli... tuu — että paljon parem... Englannissa asiat jos siel... tettaisiin kirkko valtiosta, ... tapahtunut esimerkiksi tää... dassa. — Känsäkoura.

SITÄ JA ...

AVIOKESKUST...

— Kyllä minä olin h... nin kanssasi naimisiin.

— Niin olitkin. Mu... silloin niin rakastunu... mannut sitä.

* *

KATUKOHT...

Autoilija jalankulkija... kuljette ikään kuin om... kadun.

Jalankulkija: — Ja t... kuin omistaisitte auton...

Omakotitalojen rakentajien avustaminen

Petroskoi. — Kontu... tekevien edustajien ... voston toimeenpaneva ... taa omakotitalojen rake... lainojen, maatonttien ... tarvikkeiden saannissa. ... omakotitalojen raken... käynyt sangen laajak... kuluneiden vuosien aik... nut kokonaisia yhdysku... tojenkadun päähän, V... meen sekä Äänisen j... rannoille.

Tänä vuonna ovat ... paljon laajemmat kuin ... Mainittakoon, että valti... pelkästään kahdeksan... aikana myöntänyt kan... noja omakotitalojen r... yli 120,000 ruplaa.

Ruotsi lähettänyt paljon vehnää ulkomaille

Tukholma. — Kuluvan ... simmäisen puoliskon a... lähetti ulkomaille veh... tonnia. Suurin osa vehn... tiin Länsi-Saksaan. Ku... vehnäsadon arvioidaan ... prosenttia pienemmän ... vuonna. Tämä aiheutuu ... sä ta.

Farmeja ja -tuloja vähemmän

Washington. — Farm... tulot tämän vuoden kolm... jänneksellä vuotuisen tak... olivat noin 10.3 biljoonaa... eli 5 prcs. vähemmän ... neljänneksellä ja 10 pros... kuin viime vuoden kolm... jänneksellä.

Farmien lukumäärä o... ryt Yhdysvalloissa noin ... puolella prosentilla joka... v. 1950.

Nettotulojen laskemin... pääasiallisesti farmituotte... jen laskemisesta, jonka ... tapahtunut vain hyvin ... tannuiden laskemista, se... talousdepartmentti.

Viidentuhannen raja tuli nyt ylitetyksi

Haastekampanja jatkuu, sillä "rapiat" lujittavat edelleen lehden asemaa

"Ylisituhatta kuin viheltämällä" voi helposti kokoontua näytelmän puitteissa, kuten tiedetään, mutta kun viidentuhannen dollarin rajapyykki sivuutetaan työväenlehden hyväksi suoritettavassa keräyksessä, niin se on arvokas merkkitapaus, ja vaatii osanottajiltaan suhteellisen korkeata yhteiskunnallista tietoisuustasoa.

Tällainen merkkitapaus oli taas Vapauden historiassa eilen, sillä nyt käynnissä olevan haastekampanjan tulos sivuutti silloin viidentuhannen dollarin rajan, ja kaikki merkit viittaavat siihen, että "rapiat" nousevat melko huomattavaan määrään, sillä lisää lahjoituksia ja haasteita tulee jatkuvasti lehtemme ystäviltä, jotka haluavat karkoittaa "karhut" ja muut velkojat mahdollisimman kauaksi lehtensä ympäristöltä.

Keskiviikkona saapui 36 lahjoitusta ja huomattava määrä uusia haasteita. Kaikkiaan näistä uusista lahjoituksista kertyi $93, mikä nosti yhteistuloksen $5,030.85. Lahjoituksia ja haasteita saapui seuraavasti:

JOHN KRATS Beaver Lakelta vastaa $3 Bill Salmisen haasteeseen ja haastaa puolestaan haasteita jatkamaan Olavi Salmisen Beaver Lakelta ja Charlie Johnsonin Worthingtonista.

ANNA JA KALLE SORJONEN Timminsista vastaavat $5 saamaansa haasteeseen ja toivovat, että kaikki toisetkin haasteen saaneista tekisivät samoin.

RACHEL JA LAURI RASULA Timminsista vastaavat $2 Eino Ahon haasteeseen ja haastavat Lauri Hakolan Timminsistä.

J. JOHNSON Weller Parkista vastaa $2 Viiho Virenin haasteeseen.

L. ja Y. RONN Torontosta vastaavat $5 saamiinsa haasteisiin.

HILDA HAAPA Torontosta vastaa $2 Alina Rintasen haasteeseen.

LILLIAN ja GEORGE GUSTAFSON Torontosta vastaavat $2 haasteeseen ja haastavat Martha ja Topi Lehdon Wahnapitaesta, Ont.

MARY PERALA Torontosta vastaa $3 Hilma Luoman haasteeseen ja haastaa T. ja Tauno Heikkilän sekä Ida Heikkilän Torontosta.

E. ja WILLIAM JOKELA Torontosta vastaavat $2 haasteeseen.

NIILO SAUKKO Torontosta vastaa $5 Reino Taipaluksen ja John Latvan haasteisiin ja haastaa E. Kaupin Long Branchista, Ont.

AINO JA NIILO KORPELA Torontosta vastaavat $1 Vikki Lahden haasteeseen ja haastavat Hilda Johnsonin ja Nikolai Nelsonin Torontosta.

OSSI LUOMA Torontosta vastaa $2 saamiinsa haasteisiin.

AATE REINIKAINEN Beaver Lakelta vastaa $5 Niko Piispasen haasteeseen ja haastaa Jallu Luoman Huntsvillesta, Ont., Arvi Salon Beaver Lakelta ja Nestor Heinon Ramseysta, Ont.

KAUNO HIETIKKO Worthingtonista vastaa $1 Kari Kaleniuksen haasteeseen.

A. KAKSONEN Broder Townshipista vastaa $2 Joonas Kiven haasteeseen ja haastaa kaikki haasteitut maksamaan velkansa.

ALEX SALO, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., vastaa $2 W. Vickmanin haasteeseen.

VENLA MAKI Torontosta vastaa $2 Mandi Karikan haasteeseen.

HERMAN PERANEN Torontosta vastaa $1 Jussi Wuolteen haasteeseen. Kiitos haasteesta.

EINO REIJU Torontosta vastaa $2 Eino Reijun haasteeseen ja haastaa Sakari Rannan ja Viljho Sunin Torontosta sekä Jussi Rannan Oshawasta, Ont.

TOIVO MAKELA Torontosta vastaa $2 Väinö Perälän haasteeseen ja haastaa Tyyne ja Antti Ketolan, Elli ja Eelis Hämlin, Ida ja A. Kettusen ja Minnie Salon, kaikki Torontosta, Ont.

VALO HAKKILA Torontosta vastaa $3 Eino Junkalan haasteeseen ja haastaa Kerttu ja Viljo Suomen Port Creditista, Ont.

HENRY MIKKOLA Torontosta vastaa $2 V. Suvannon haasteeseen.

WILLIAM THOMAS Torontosta lahjoittaa $1 Vapauden paperirahastoon.

ANTTI MENNA Windsorista vastaa $2 Sulo Helmisen haasteeseen.

AINO AALTO Key Harbourista lahjoittaa $2 Vapauden paperirahastoon.

HILMA SALO Shaunavonista vastaa $3 H. Mattsonin haasteeseen.

MR. ja MRS. JOHN TURUNEN Shaunavonista lahjoittavat $2 Vapauden paperirahastoon.

P. HURME Hamiltonista vastaa $3 saamaansa haasteeseen.

EINO VUORIMAKI Kirkland Lakelta vastaa $3 Riku Vuorimäen haasteeseen ja toivoo, että kaikki myöhäiset tekevät samoin.

HUGO NIEMI Vancouverista vastaa Fanny Lindin haasteeseen lahjoittamalla $5 Vapauden paperirahastoon.

LAURI KASKI Cochranesta vastaa $5 saamiinsa haasteisiin.

YRJÖ OJA South Porcupinesta vastaa $2 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa kaikkia haasteituita maksamaan haasteensa.

ANTTI OJALEHTO, Camp 3-3, South Porcupine, Ont., vastaa $2 Mikko Kainun ja Vick Mäen haasteisiin. Maksakaa pojat haasteenne, sillä tämä tarkoittaa yhteistä hyvää.

JOHN MAKIKANGAS, Camp 3-3, South Porcupine, Ont., vastaa $2 Antti Kärkkäisen ja Heikki Heinosen haasteisiin ja haastaa Eino Rintalan, Camp 6-2, South Porcupine, Ont., pistämään pienen summan tähän lehtemme rahastoon.

VILHO KUOPPALA Vancouverista lahjoittaa $2 Vapauden paperirahastoon.

EFFI JA ART SIVEN Vancouverista lahjoittavat $5 Vapauden paperirahastoon.

Tässä katsauksessa	$ 93.00
Ennen julkaistuja	4,937.85
Yhteensä	$5,030.85

Runonlaulajien esityksiä äänitetty

Petroskoi. — Magnitofoni pannaan käyntiin, ja siitä saadaan kuulla Kalevalan piirin vanhimman runonlaulajan Jouki Hämäläisen ääni. Hän laulaa suomenkielellä runoja karjalaisuomalaisesta eepoksesta Kalevalasta.

Neuvostoliiton tiedeakatemian Karjalais-Suomalaisen filiaalin kielen, kirjallisuuden ja historian tutkimuslaitos on saanut äänitetyksi satoja tällaisia esityksiä, joista monet ovat ainutlaatuisia. Sellaisia ovat myös tunnetujen sadunkertojien F. Konashkovin, P. Rjabinin-Andrejevin ja M. Korguievin esitykset. Erittäin tärkeänä on pidettävä tasavallan vanhimpien runonlaulajien, sen Arhippa Perttusen lapsenlapsen esitysten äänittämistä, joita toistaiseksi on kirjoitettu muistiin Kalevalan piirissä.

Tutkimuslaitoksen levystön lukumäärä lisääntyy vuosi vuodelta. Mielenkiintoisena on pidettävä erästä uusinta äänitystä, jonka on suorittanut filologisten tieteiden kandidaatti A. P. Razumova. Hän on onnistunut äänittämään useita vanhoja venäläisiä lyyrillisiä lauluja, joita kansanrunouden tutkijat eivät tähän mennessä ole tunteneet. Ne ovat naisen raskasta kohtaloa kuvaavia lauluja edeltäneenä aikana kertovia lauluja samoin kuin myös vanhoihin häämenoihin liittyviä lauluja. Ne on laulanut levylle Kosmojärven asukas A. Krivosheina.

— Maatalouslaitteiden myynti vähentyi viime vuonna 38 prosentilla edellisestä vuotta vertaten — 233,-050,454 dollarista 146,702,695 dollariin. Myynnit olivat vähäisemmät kuin minään vuonna sitten 1947.

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.

Pienin summa 5,000 Smk. $17.50 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1,000 markkaa $3.50

Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Torontolaisten elämänjuoksua

Toronto. — Lauantaipäivänä, marraskuun kahdentenatoista, oli täällä lämmin syyspäivä ja liikemiespiireissä puhuttiin hyvistä tuloksista. Mutta katuristeyksien yli oli vaikea kulkea, sillä kaduilla oli paljon autoja, joista toiset menivät peloittavalla nopeudella. Kuuluu tämäkin räsähdys autojen metalliosat rämisevät, ikkunat särkyvät. Tällainen on suurkaupungin katukuva.

Joku viikko sitten Dundas ja McCaul katujen kulmauksessa syöksyi auto jalkakäytävälle; kaksi ihmistä meni nurin ja kolmas näyteikkunan läpi. Sekin kuuluu suurkaupungin katukuvaan.

Eikohän tavallisten ihmisten pitäisi puuttua tähänkin asiaan? Suuromistajat eivät ainakaan siitä perusta, sillä autojen tuottajat tavoittelevat vain enimmäisvoittoja ja siinä kilvoittelussa lisäävät jatkuvasti autojensa nopeutta, jotta saisivat niitä paremmin kaupaksi kuin kilpailijansa, jotka menettelevät samalla tavalla.

Paavo Mäki oli joutunut "tilapäislesken" asemaan. Menimme yhdessä Transylvania kahvilaan, 395 Queen St. W., josta sivumennen sanoen sain pikkulinnoitteen Vapauteen. Siellä käy nimittäin useita suomalaisia asiakkaita, eikä ihmekään, sillä ruoka on hyvää ja hinta kohtuullinen ja tarjoilu kodikasta.

Olin aivan unhoittaa. Paavo kertoi vaimonsa Katrin olevan sekävian tarkka sairaalassa. Vaikea on vika mutta silti toivotaan että hän pääsee pian kotiin. Heidän kotinsa osoite on 12 Lacey Ave.

Kommota balettifilmi Romeo ja Julia on nyt Town Cinema teatterissa Bloor ja Yonge katujen kulmauksessa.

Naiset tarjoilevat päivällisen Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 20 pnä. Tarjoilu päättyy ja on tilaisuus nähdä filmiesitys.

Perjantaina, tk. 25 pnä, kello 8 illalla, esitetään Don haalilla elokuva "Sysmäläinen".

St. catharinesilaiset näyttelijät saamme vierailemaan Don haalille sunnuntaina, tk. 27 pnä. Tervetuloa. — N.

"Paras naispuhuja Sannan jälkeen"

South Porcupine. — Syystalven kauniit ilmat ovat täällä pohjoisen perukalla olleet jatkuvia. Luntakin tuli; mutta se sulaa "lurahti" aivan kuin Californiassa. Jotkut ovat kyllä olleet harmissaan siitä, että tuo kylämme laidassa oleva järvi ei ole vielä jäätynyt ja vanhat "taimarit", jotka ovat harrastaneet ilmojen ennustusta, tietävät kertoa, että järvemme on jäässä 6 kuukautta vuodessa. Jos tämä teoria pitää paikkansa vielä, niin ensi keväänä ei tarvitse odottaa sulia vesiä ennen juhannusta. Mikä kauhistus!

Viime lauantai-iltana olimme kuulemassa Anita Horickia. Tämä nuori nainen kun kävi siellä maailman nuorison suurissa kemuissa Varsovassa viime kesänä. Ja olihan siellä tullut kierreltyä useissa eri maissa. Näillä reissuilla oli Anita nähnyt hyviä jos huonojakin puolia. Huonolle puolen lasken tässä ihmisen lyhyen elämän taipaleella ne natsien kidutuskammiot, joissa syyttömiä ihmisiä teurastettiin satojatuhansia. Mutta hyvälle puolelle voidaan laskea ne suuret edistysmieliset nuorisojoukot, jotka tulevat nostamaan maailmassa korkeamman kulttuurin ja hävittämään pedon ihmisestä. Henkilökohtaisesti sanottuna enpä ole kuullut niin mielenkiintoista naispuhujaa sitten Sanna Kannaston päivien. Toivoisin sydämessäni tälle nuorelle naiselle kaikkea menestystä, sekä sille liikkeelle, jota hän edustaa.

Huomautus kaikille Vapauden lukijoille täällä kultaperukalla (ja kaikkialle yli laajan maan): Nyt kun Liekki täyttää kaksikymmentä vuotta ja julkaisee mahtavan juhlanumeron päivän kunniaksi, ajatelkaapa kenelle voisitte lähettää tuon juhlanumeron vaikka Suomeen? Asiamiehet ottavat tilauksia sille; se maksaa 25c kappale, siihen sisältyen postimaksut ja kaikki. Se menee aivan kuin joulukortti omaisille. Tuskin muuten tulisi lähetettyäkään. — H.

Kuulujen murtovarkaiden "arvokas" jäämistö

Kööpenhaminan varuskuntahautausmaan kappelin alttarin alla olevasta salaisesta huoneesta on löydetty kaksi raskasta matkalaukkua, joissa on erilaisia murtovälineitä. Ne ovat kuuluneet 1930-luvun kahdelle kansainväliselle suurrikolliselle, veljeksille Franz ja Erich Sassille.

Löytö käsitti hitsauslaitteita, sorkkarautoja, avaimia, jäljennöksiä kassakaappien monimutkaisista lukoista, piirustuksia pankkihuoneistoista jne. Löydön avulla olisi melkein kuka vain voinut suorittaa miljoonakaappauksia.

Kööpenhaminan rikospoliisi sai Sassin veljekset sattumalta kiinni v. 1934 ja luovutti heidät neljä vuotta myöhemmin vankeusrangaistuksen jälkeen Saksan poliisille. Seuraavana vuonna tuli lakooninen ilmoitus, jonka mukaan heidät oli ammuttu "pakoyrityksen johdosta".

Kosmiset säteet ovat lämpöydinreaktioita voimakkaampia

Avaruudessa esiintyvästä kosmillisesta säteilystä ei voida sanoa tällä hetkellä tiedettävän juuri kovin paljoa — sitä tosiasiaa lukuunottamatta, että sen on todettu olevan hiukkassäteilyä. Tiedetään myös tämän säteilyn esiintyvän avaruudessa melkoisen epäsäännöllisesti. Sitä saattaa tulla käytännöllisesti katsoen miltä suunnalta tahansa — toisin kuin esim. avaruudessa esiintyvät radioaallot, jotka ovat lähtöisin tarkoin todetuista kiintotähdistä ja tähtisumuista — ja kosminen säteily avaruudessa esiintyy jonkinlaisina "ryöppyinä", raekuurojen tapaan. Sen vaikutuksesta esim. ihmiselimistöön sensijaan ollaan tiedemiespiireissäkin eri mieltä, sillä kun kysymystä on pohdittu tulevia avaruuslentoja silmälläpitäen, ovat toiset fysiologit väittäneet noiden säteiden olevan kuolettavia toisten taas asettuessa sille kannalle, ettei niillä ole elimistön toimintaan minkäänlaista vaikutusta. Juuri tämä kiistakysymys onkin yhtenä syynä suunnitelmaan, jonka mukaan avaruuslentojen ensimmäisenä etappina lähetettäisiin Maan ilmakehän ulkopuolelle aluksi televisiolähettimellä varustettu, apinoilla miehitetty raketti; televisiosta kun olisi turvallista seurata, miten apinat kestävät kosmisia säteitä.

ILMAKEHÄ "IMEE" KOSMISIA SÄTEITÄ

Kokeen suorittaminen ilmakehän ulkopuolella on välttämätön siitä syystä, että maan pinnalle saakka saapuu ainoastaan pieni osa siitä kosmisen säteilyn määrästä, joka jatkuvasti risteilee avaruudessa. Maan ilmakehä "imee" nimittäin itseensä huomattavan osan siitä säteilymäärästä, joka muuten kohtaisi maapallon pinnan ja sillä esiintyvän elollisen. Tästä tosiasiasta seuraa myös, että kosmista säteilyä tutkittaessa on pyrittävä mahdollisimman "ylös" sijoittamalla joko tutkimusasemat korkeisiin vuoristoihin tai sitten päästämällä havaintovälinein ja radiolähettimin varustettuja ilmapalloja ilmakehän ylimpiin kerroksiin. Viimemainittujen avulla saatujen tulosten perusteella onkin käynyt selväksi, että mitä korkeammalle maanpinnasta noustaan, sitä voimakkaammaksi käy kosminen säteily.

Näiden säteiden läpäisykyky on epätavallisen voimakas. Japanissa, joka on eräs tämän tutkimussuunnan johtavia maita on suoritettu tutkimuksia jopa useiden satojen metrien syvyydessä maan alla sijaitsevissa kaivoskäytävissäkin, jolloin laitteet ovat osoittaneet, että osa säteilyä kykenee tunkeutumaan sinnekin saakka. Vertailun vuoksi mainittakoon, ettei mikään lämpöydinreaktioissa (esim. vetypommin räjähtäessä) syntyvä säteilylaji pysty samaan "suoritukseen". Vastaavasti on kosmisten säteiden sisältämä energiamäärä erittäin huomattavaa suuruusluokkaa.

ATOMIVOIMA UHKAA VANHENTUA ..

Viimemainittu tosiasia onkin antanut eräille tiedemiehille aiheen ryhtyä tutkimaan, mitä mahdollisuuksia olisi käyttää maapallollamme hyväksi tätä avaruudessa "hyödyttömänä" risteilevää energianpaljoutta. Tieteen mielikuvituksellisesta kehitysnopeudesta — ja samalla niistä kirjaimellisesti rajattomista mahdollisuuksista, mitä tiede voi ihmiskunnalle avata — onkin hyvänä esimerkkinä, että jo tällä hetkellä kosmista säteilyä on onnistuttu muuttamaan sähkövirraksi. Edellä todettiin, että tämän säteilyn läpäisykyky — ja siis sen sisältämä energiamäärä — ovat huomattavasti suurempia kuin radioaktiivisen säteilyn. Saattaa näinollen olla mahdollista, että jo samaan aikaan kun vasta tehdään ensimmäisiä yrityksiä alistaa atomivoima ihmiskunnan palvelukseen, on tehty keksintö, joka ehkä aikoinaan työntää sähköenergian tuotantomenetelmänä atomimiilut syrjään — vanhentuneina!

AVARUUDEN ENERGIA HYRRÄÄ SÄHKÖNÄ

Avaruuden energian muuttaminen sähköenergiaksi on onnistunut jo kahdessa maassa, jotka ovat — luonnollisesti Neuvostoliitto ja USA. Edellisen tutkimuslaitokset ilmoitetaan sijoitetuiksi Altai-vuoristoon, amerikkalaiset taas ovat rakentaneet omat asemansa Kalliovuorille. Jo joitakin vuosia on kyllä oltu selvillä siitä, että kosmisten säteiden muuttaminen sähköenergiaksi on teoriassa täysin mahdollista, mutta tällä hetkellä seisomme jo tapahtuneen tosiasian edessä. — tuo energianmuutos on suoritettu. Toistaiseksi tosin vasta laboratoriomittakaavassa.

Tuollaista kuullessaan herää mielessämme tietysti ensimmäiseksi kysymys :Entä tuo "harmillinen" ilmakehä? Sehän "varastaa" meiltä kuitenkin suurimman osan koko kosmisesta säteilystä!

Totta onkin, että ilmakehä on tässä suhteessa — onneksemme vaiko onnettomuudeksi, sitähän emme vielä tiedä — melkoinen energian kähveltäjä. Jo 3,500 metrin korkeudessa esim. on kosmisen säteilyn määrä kaksi kertaa suurempi kuin merenpinnan tasolla ja jos nousemme 25,000 metrin korkeuteen, jossa havaintopallot ja raketit ovat jo vierailleet, tapaamme kosmisen säteilyn 200 kertaa niin voimakkaana kuin merenpinnassa. Olisiko meidän siis sijoitettava voimalaitoksemme moisiin korkeuksiin?

LEIJAILEVIA VOIMA-ASEMIAKO?

Toinen suunnitelma todellakin edellyttää sellaista. On esitetty ajatus — erään ranskalaisen oppineen muuten — että tulevaisuudessa "ankkuroitaisiin" tietyille seuduille maapalloa jonkinlaisia "leijailevia voima-asemia" 20,000—30,000 metrin korkeuteen, jotka automaattisin laittein varustettuina ottaisivat vastaan kosmillista säteilyä, muuttaisivat sen sähköenergiaksi ja lähettäisivät tuottamansa sähkön kaapeleita myöten maanpinnalle. Tässä ajatuksessa on kuitenkin eräs paha "mutta", mikäli muuan toinen, amerikkalainen teoria kosmisen säteilyn olemuksesta ja luonteesta pitää paikkansa. Tuon teorian mukaan nimittäin kosminen säteily ajanmittaan "liuottaa" kaiken kiinteän aineen, minkä se kohtaa ja muuttaa aineen itseensäkin vähitellen kosmilliseksi säteilyksi. Mikäli tämä teoria on paikkansapitävä, merkitsee se, että noita leijailevia voima-asemia olisi alituisesti uusittava edellisen tultua "sulatetuiksi" (ja sivumennen sanoen k.o. teorian paikkansapitävyys olisi erittäin ikävää myös niille apinoille, joille suunnitelmien mukaan kuuluu kunnia ensimmäisestä avaruuslennosta).

IONISOITU SUPPILO

Jälelle jää kuitenkin joka tapauksessa toinen tie. Kosmisille säteille voidaan nimittäin "avata tie" ilmakehän läpi tekemällä maasta käsin kapean suppilon muotoinen ilmatila sähköäjohtavaksi ionisoimalla se. Nykyinen sähkötekniikka on antanut tämän mahdollisuuden tieteen käyttöön ja tiede on sitä myös arvelematta käyttänyt hyväkseen. Siten on Altailla ja Kalliovuorilla aika ajoin avattu kohti avaruutta tuollainen näkymätön, muodoltaan valonheittimen kiilaa muistuttava suppilo, pyydystetty tätä "antennia" myöten maan pinnalle saapuneet kosmiset säteet asianmukaisiin laitteisiin ja niin saatu sähkövirtaa. Tällä virralla on jo käytetty pieniä koemoottoreita, se on muutettu valoksi hehkulamppujen avulla ja lämmöksi sähkölämpövastusten avulla.

Suurehko aarre

Tukholma. — Aftontidningenin kertoman mukaan on merikapteeni Elglund saanut luvan vallata 2 milj. tonnin painoisen malminlohkareen Ytterbyssä, lähellä Kalixia. Malmissa on kobolttia ja analyysissä on todettu jokaisen tonnin sisältävän 3.5 kg kobolttia. Tämä merkitsisi, että löytö on maailman runsain nyt tiedossa oleva kobolttilöytö. Koboltin hinta on tällä haavaa 600 kruunua grammalta, kertoo lehti.

Rauhanfoorumin havaintoja

Toronto. — Marraskuun 5 ja 6 pnä pidetyn Canadan rauhanfoorumin symboolikuva oli piirretty kahden vaahteranlehden keskelle, kuvaten kullanruskeata maata miekasta käyristetyn auran kääntämänä, nousevan auringon säteiden lävistäen avaruuden sinen. Nytkö toteutuu kristittyjen vuosisatainen toive, sanoi Rauhankongressin puheenjohtaja tri J. G. Endicott, että "miekat taotaan auroiksi"? Hän kehoitti kuulijoitaan — ja kaikkia canadalaisia tutustumaan perusteellisesti rauhanfoorumin päätöksiin ja asiakirjoihin.

Ensimmäisen kokouspäivän iltana oli kolme mainiota elokuvaa ja ryhmä montrealilaisia laulajia. Samat elokuvat saadaan nähdä Victoria teatterissa tk. 27 pn illalla — riemukas laulu- ja tanssielokuva Ukrainasta vuodelta 1952, sekä Canadan liikennettä kuvaava ja Chaplin kuva.

Dynamo voitti Sunderlandin

Sunderland, Englanti. — Moskovan Dynamo voitti Britannian jalkapalloliitossa johtavan Sunderlandin joukkueen maalein 1-0. Ottelu suoritettiin sähkövalaistuksen avulla maanantai-iltana ja sitä seuraamaan oli saapunut 55,000 ihmistä.

Tämä oli Dynamon toinen ottelu nykyisellä Britannian matkallaan. Ottelussa Wolverhamptonin Wanderers joukkuetta vastan Dynamon joukkue hävisi viikko sitten keskiviikkona maalein 2-1.

Maanantaisessa ottelussa Dynamon joukkue näännytti brittiläiset vastapelurinsa painostaen erittäin lujasti toisen välierän loppupuolella ja Vladimir Ilyin teki voittomaalinsa vain neljä minuuttia ennen peliajan päättymistä.

Peterborough. — Eräs maa- ja metsädepartmentin viranomainen sanoi täällä tiistaina, että 23,000 metsästäjää, joilla oli noin 600 peuraa muutamia karhuja ja paljon joulukuusia on mennyt Burleighin Union Creekin ja Norlandin tarkastusasemien kautta.

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas puolisoni

August Ojanperä

kuoli sydänhalvaukseen työmaallaan Porcupinessa lokakuun 31 p:nä 1955. Hän oli syntynyt Suomessa Paavolan pitäjässä, Oulun läänissä, heinäkuun 1 p. 1904.

Suremaan jäin minä, hänen vaimonsa täällä, kolme siskoa ja kaksi veljeä perheineen Suomessa sekä sukulaiset ja tuttavat tässä maassa ja Suomessa.

Kuolon kellot, rauhan kellot,
soivat kaikille kerran.
Olet jättänyt minut
ja ajan olet kulkenut yiitse rajan,
olet edellä askeleen verran.

Vaimosi Elsa.

Hän lähti pois,
me jäimme tänne,
Hän nurmen alle uuden kotimaan,
Pois on hältä kuolon tuska, vaiva,
meillä kaihon kyyneleitä jäi
sydän vuotamaan.

Sisaret ja veljet perheineen
Suomessa

KIITOS

Sydämellisin kiitokseni kaikille jotka ottivat osaa suruuni ja auttoivat minua yli vaikeimman ajan. Kiitos kantajille ja kaikille, jotka tavalla tai toisella auttoivat hautajaisten aikana.

ELSA OJANPERÄ

KIITOS

Oikein sitten sydämestä lähtevät kiitokset kauniista lahjasta ja hauskasta iltapäivästä, jolla minut yllätitte syntymäpäiväni johdosta.

Kiitos niille jotka olivat osallistuneet lahjaan, mutta olivat estettyjä saapumasta.

Kiittollisuudella aina teitä kaikkia muistaen,

AINO VIRTANEN
Kapuskasing, Ontario

SYDÄMELLISET ONNITTELUMME SINULLE

JOHN RAIVO

65-vuotissyntymäpäiväsi johdosta ja monet kiitokset hyvistä herkuista ja hauskasta illasta

Hilda Raivo	Mirjam ja Willie Kukkonen
Senja ja Edwin Suksi	Lempi ja Arnold Back
Rauha ja Aimo	Helmi Peltoniemi
Ellen ja Gordon	Taimi ja Allister Whitman
Victor Hurnasti	Aune ja Uno Koski
Hilda ja Hemppa	Vieno ja Emil Johnson
Tyyne ja H. Kangas	Raakel Pajunen
Kaisa ja Lauri Niemi	Auvo Peltola
Ellen ja Taito	
Jaloset	

Sudbury, Ontario Marraskuun 12 p. 1955

KIITOS

Sydämellinen kiitokseni teille, hyvät ystävät ja tuttavat, kun saavuitte luokseni 65-vuotissyntymäpäiväni-illanviettoon, jonka Hilda minulle järjesti.

Kiitos suuri kauniista ja käytännöllisestä lahjasta, joka toi iloisen ja suuren mielihyvän minulle, sekä kaikille lahjoittajille ja erittäin Taimille ja Aimolle lahjankeräyksestä.

Parhaat kiitokseni myös Sukselle kauniista puheesta, Rauhalle monista iloisista lauluista ja Uunolle soitosta, jotka esityksillään saivat hilpeän juhlamielen kaikille.

Kiitos myös Hildalle tarjoilusta ja kahvipöydästä.

Läsnäolonne juhlassani ja saamani lahja tulee olemaan pysyväinen muisto minulle ikuisesti.

Sudburyssa marraskuun 12 p. 1955

JOHN RAIVO

Onko keinotekoiset värit vaarallisia

Viime syyskuussa pidettiin Genevessä maailman terveysjärjestön (WHO) ja maailman elintarvikejärjestön (FAO) toimesta kokous, jossa useiden maiden virallisten edustajain voimin pohdittiin kysymystä elintarvikkeisiin teollisuudessa ja kaupassa lisättyjen kemikaalien vaarallisuudesta. Erään Saksassa laaditun luettelon mukaan tällaisia aineita on nykyisin jo tuhatkunta. Ne ovat etenkin väriaineita, säilötteitä, jauhonparannusaineita ym.

Miten epäselvällä pohjalla asia on, ilmeni mm. siitä, että kun 22 maan lainsäädännössä on sallittu 82 väriainetta elintarvikkeissa käytettäväksi, niistä vain yksi on sallittu kaikissa! Jotkut siis kieltävät aineen, mikä toisissa sallitaan. Varminta olisi, jos elintarvikkeissa käytettäisiin vain luonnollisia väriaineita, joita tosin ei ole kovin suurta valikoimaa. Keinotekoisia värejä saamme etenkin leivoksissa, makeisissa ja virvoitusjuomissa, joiden kaikkien kulutus on elintason noustessa suuresti lisääntynyt ja joissa mahdollisesti olevien haitallisten aineiden vaikutus siis myös lisääntyy. Olisi pyrittävä siihen, että juomat saisivat värinsä marjoja hedelmämehuista, joista myös makeisiin voidaan saada väriä; leivoksiin tarvittavia värejä voidaan saada myös kasvikunnasta, kuten esim. porkkanan karotiini, joka helposti liukenee rasvaan oranssinkeltaisena väriaineena.

Vietnam valmis neuvottelemaan

Hongkong. — Hanoin radiotiedossa tiistaina sanottiin, että Vietnamin kansantasavalta on valmis neuvottelemaan Thaimaan kanssa 50,000 vietnamilaisen, jotka nykyään ovat Thaimaalla, kotimaahan palauttamisesta.

"Kera sopan tai lihan, kera kalan tai juuston . . . miten itse vain parhaaksi katsoen"

NAUTTIKAA RY-KING, maailman kuuluisasta mureasta leivästä jokaisella aterialla.

Joko Light Thin tai Medium Brown teidän ruokakaupassanne.

Yksinoikeutettu Canadan edustaja:
A. V. OLSSON TRADING CO., INC., 205 East 42nd Street, New York 17, N. Y.

Christmas Greetings

Joulutervehdys

VAPAUDEN JOULUNUMEROON

joka ilmestyy joulukuun 15 pnä.

Vapauden joulunumero tänä vuonna ilmestyy taasen juhlallisessa asussaan joulukuun 15 pnä.

Siinä julkaistaan tuhansien maanmiestemme joulu- ja uuden vuoden sekä satojen liikelaitosten onnitelut.

Yksityisten tervehdysten alhaisin hinta on 25c, osoitteen kanssa 50c. Myöskin julkaistaan 75c ja $1.00 tervehdyksiä.

Jos paikkakunnallanne tai työmaallanne ei ole lehtemme asiamiestä, niin kuka hyvänsä lehtemme tilaaja tai ystävä voi käyttää tätä listaa keräämällä siihen naapurien ja työtoverien joulutervehdykset.

Kaikki tervehdykset tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVASTI .

Nimi	$	¢

LAST CANADIAN COACH LEAVES PRO FOOTBALL

BY STAN LINKOVICH

Annis Stukus, one of Canada's most olorful footba l personalities, says hat he is through with football. This ame after he was given the axe by he British Columbia Lions. If he is, nany fans are convinced that the ame and the country have lost omething.

Stukus was playing football even efore he starred at Central Tech in Toronto away back. When he wasn't laying, he was writing about it in he Toronto Star. Perhaps he gives is own best picture of his early life.

"I knew a young fellow who grew up in a tough neighbourhood in the niddle of the depression. He ran round with a gang that thought it was smart to take things that didn't belong to them, until one day he was alked into trying football and a few ames like that.

"He was kept so busy practicing and laying the different sports he didn't have time to get into trouble. The est of the gang — the ones who lidn't tag along — laughed and told hem they were suckers to risk their necks 'for nothing'.

"This same fellow — his name was Annis Stukus — was covering one of he police courts for the Star several ears ago and saw seven of the scoff-ing former playmates sent down to Kingston penitentiary. He could just as easily have been one of them ex-cept for the fact he became sports conscious."

This was Annis Stukus writing about the lack of adult interest in minor sports and the lack of finances and the growth of juvenile delinquen-cy around 1944.

In the early days Mr. Stukus Sr., recently arrived from Lithuania, de-plored football, and Annis was forced to practice in secret. One day, in a big game, he glanced into the stands, and who should he see but his irate pop. Later, walking through the streets and wondering what to do, he caught sight of a newspaper headline, "Stukus Stars For Central".

He took that home, showed it to his father, and dashed into his bedroom. Half an hour later, his father was still staring at the paper, a look of pride shining through his eyes. For the next 12 years, Mama Stukus was feeding hordes of hungry young foot-ball players.

When Stukus tried out for the Ar-gos, coach Lew Hayman asked him what position he played. The irre-pressable Stukus answered, "Any posi-tion," and he did too. He excelled as a quarterback, specialized in place-ment kicking and he was the highest scoring player in his league.

• • •

With extreme reluctance, Stukus retired from football in 1946. In 1949, he was offered the job of bringing football back to Edmonton after an absence of ten years. In the first year, his team finished third; the next two years, the team was in the final. Then, virtually the same team, with Frank Filchok now coaching, represented the Western Interprovin-cial Football Union in the Grey Cup game. Who is to say that if Stukus were coaching, the team would not have won the Cup? As Jim Vipond of the Globe wrote in 1951, "Stuke has that intangible ability to get younger and less experienced players to give that extra something that often has them playing above their heads.'

In 1953, after another hitch as a sports writer, Stukus was offered a three year contract to build a team from the ground up in Vancouver. That's real recent history. In the first season, playing on a mud-soaked field, the B. C. Lions lost every game. This year, they won five.

From here, it's hard to say what the pros and cons are for Stuke being fired. One thing sure, the fans are up in arms over it. When one minor-ity faction in Edmonton tried to get rid of Stukus after his first year as a coach there, they accused him of ig-noring American imports. It's prob-ably true that Stukus wanted to dev-elop sports among Canadian youth, just as he fought for more sports interest and financing in 1944. In 1953, wishing him all the luck in his jaunt to Vancouver, Jim Vipond wrote: "And don't forget that Can-adian football will gain in interna-tional stature the more Stuke suc-ceeds. He has to succeed and will succeed."

Many a fan will agree that those are words to remember after the last Canadian coach in professional foot-ball has been given the axe.

TAKE YOUR TIME

One evening at the bar the village 'strong man' got into a hot argument with a friend and wound up by cal-ling him a liar.

The other man naturally resented the remark.

"Look here," he said, drawing him-self up to his full five feet, "I'll give you just five minutes to take that back."

"Ho!" said the big man. "And suppose I don't."

"Then," said the other, after a slight pause, "I'll extend the time limit."

club news

Canadian Athletes Named to AAU Hall of Fame

Accomplishments old and new in running, shooting, lifting and swim-ming have carried six athletes into the Amateur Athletic Union of Can-ada's Hall of Fame.

Swelling the number of Hall-of-Fame members to 39 are marathon runners Harold Webster of Hamilton and Gerard Cote of St. Hyacinthe; rifle shot Gilmour Boa of Toronto, the late Walter H. Ewing of Montreal, a trapshooter; weightlifter Gerald Gratton of Montreal and swimmer Bev Whittal of Montreal.

They were named to the Hall at the 62nd annual meeting of the AAU.

Webster performed from 1924 until 1943, competing in the 1934 British Empire Games and starring at the age 42. He was named to two British Empire Games teams and appeared in the Olympics three times. During in-ternational competition he amassed 52 firsts.

Cote is a four-time winner of the Boston marathon and won the U.S. championship three times. In 1948 he won the Boston, Canadian and western hemisphere marathons. He won 123 races during his career.

Boa has been shooting since the age of 14 and has ruled as Cana-dian small-bore champion five times. He captured the world tournament at Venezuela in 1954.

The late Ewing was Olympic clay-bird champion when the event was held in London in 1908. He starred in many Canadian and international shoots.

Gratton twice took part in Olym-pic games and won the middleweight crown during British Empire Games at New Zealand in 1950 and then took light-heavyweight honors in the games at Vancouver in 1954. He holds several North American records.

Miss Whittal was the outstanding swimmer during the recent Pan-American games, where she won three silver medals for relay competitions plus two other events. She set four Canadian records in 1954 and 1955 and was a star on the Canadian team during the 1954 British Empire Games.

What Are the Reasons for The Rapid Rise in Soviet Sports?

By GABRIEL KOROBKOV
Chief Coach of the USSR

How have we Russians attained athletic superiority in such a short time? Have we any special training methods? Are our track and field stars "full-time" athletes?

Many people blame us for wanting to win too much. Well, what sports-man goes on to the track wanting to lose? I think all the foreign ath-letes we met wanted to win.

We have no secrets and we are not confirmed sports fanatics, as some folks seem to believe.

Our athletes are ordinary people.

They are very keen on sport but have many other interests.

They do not in the least resemble the fanatics some people have tried to paint them.

November, 1917, which transformed our whole country, had a decisive in-fluence on the development of physi-cal culture and sport.

Those historical days were the chief foundation of our present pro-gress.

From 1918 to 1922, athletics pene-trated the most remote localities, was brought to wide sections of the popu-lation and was included in the big-gest sports meets.

By 1928, all pre-revolutionary re-cords had been broken and seven Russian athletes had been numbered among the 10 best of Europe in their events.

These were the first Russian ath-letes of international class.

Each year there were more and more.

The standard of living was rising; more and more stadiums and sports grounds were being built.

The level of sports achievement in a country is directly related to the standard of living.

Besides, the care of our physical education that the Soviet state has always shown has been of invaluable help.

The "GTO" set or tests (practical examinations of all-round physical development), the planned building of sports facilities, the network of state committees for physical culture and sport, and the millions of people who take part in the activities are factors that help our sport, and ath-letes especially.

Improvement of the health of the people—that, and nothing else, is the main aim of Russian physical culture and sport.

Our success in sport is merely a natural result of this movement.

Only these fundamental facts can explain our progress.

Anyone who does not understand this, or who does not want to under-stand it, tries to explain our rise by "professionalism," "fanaticism," and other fantasies.

Athletics developed particularly rapidly in the thirties.

The rapid rise of our athletics was checked by the war.

Immediately after the war, in the summer of 1945, our athletics began to develop again, and the events of recent years are well known.

And, finally, the greatest of our achievements: nearly four million Russian people are taking part in athletics.

Such is our progress.

I have already mentioned the main, fundamental source of this progress.

Let me now speak about other rea-sons — those which concern our sys-tem of training and coaching.

Let me say first, however, that our athletes' general methods of train-ing are much the same as those fol-lowed by the rest of the world's out-standing sportsmen.

We believe the main aims of train-ing to be physical education of the people and the improvement of their health.

We believe it must be carried out under a coach. Training is not a spontaneous process, but a directed, educational one.

We believe sports training should not, in any circumstances, interfere with an athlete's work or studies.

We do not believe that our ath-letes should become professionals — people with narrow sporting interests.

We believe athletics training should be carried out, systematically and without interruption, over a lengthy period of time — often over several years — during which there is con-tinuous development of the physical and moral qualities.

First-class results are obtained through a person's all-round de-velopment, which may take many years.

Besides, it is impossible to acquire high-level technique in a short time.

Therefore we believe that training should be not only of several years' duration, but continuous and all-the-year-round.

This training should be planned.

This means that an athlete should know how his training will be made up for several years ahead, and in more detail how it will be made up in the current year.

He should know exactly what his daily training periods will be for the next month and what he will do during them.

One of the biggest reasons for the improvement of Russia's athletes is the continuous character of their training.

Periods of passive rest during their training year have been gradu-ally eliminated.

Our training has become continuous during the week as well.

Athletes must train almost every day, giving themselves only the ne-cessary rest before competition.

It is usual to train on Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday, resting on Saturday, competing on Sunday and resting on Monday if the competition was strenuous.

Bingo and Turkey Shoot at Whitefish

We are having a lull now between summer and winters sports. Of course many of you hunters are out in the bush trying to bag that buck to take home and the more fortunate ones have already come home with the bacon. But here's a chance to really come home with the "bacon" (or turkey) at the tur-key shoot to be held at the S. S. No. 3 School in Louise Township on the Penage Road on Sunday November 20th at 12.30 P.M.

And boys, don't forget to bring the lady friend to play bingo while you are target shooting. There are wonderful bingo prizes, good refresh-ments and of course, lots of fun for all. So make it a date right now.

— VM.

Romeo and Ju

GWEN WHITTAKER

In the Soviet production of Romeo and Juliet, Shakespeare's story of the 'star-crossed lovers" has been beauti-fully told again, this time wordlessly, in ballet form. A few necessary ex-planations are given by a narrator but the tragic events of this love story are made crystal-clear by the poignant acting and dancing of the wonderful Galina Ulanova and her co-star Yuri Zhdanov helped along by the immense supporting cast.

Even to one who, like myself, has a limited knowledge of ballet, Ulano-va is all she is said to be. The great ballerina, a middle-aged wo-man, through her dancing expresses all the varying emotions of a young teen-age girl in love. She is alter-nately shy and bold, eager and fear-ful. And in the latter part of the story she is like a wounded bird which flutters in despair and then dies. Her movements are absolutely effortless and when her dancing part-ner holds her aloft it seems as though he is holding nothing heavier that a feather, so light and graceful is she. As one Canadian journalist, who re-cently toured the Soviet Union, said of her, "She is a great actress and transmits real feeling even when at rest but when she moves it is an affair of music and poetry and sun-light, a thing to see but not to write about."

Zhdanov is excellent too, as the young lover who wants only to live in peace but who, with Juliet, is caught up in the old feud between their families, a feud which drags them both to destruction. The danc-ing love scenes between Ulanova and Zhdanov are beautiful in their ten-derness and heartbreaking in their ultimate hopelessness. The acting of these two is as fine as their dancing, with always the right amount of re-straint and no overacting.

Romeo and Juliet is not lacking in lavish crowd scenes and for my taste there are too many of them and they last too long and are a little too fran-tic. There is among some of the supporting cast and in the crowd scenes a tendency to exaggerated manner, the stage than to the scene, near the beg movies, a mass dueli place whose participan little ridiculous to me. are some very enterta including lively carniv

Though Ulanova, dancing and acting is her face in close-up, when it is in repose, woman much older Zhdanov too, has a fac mature looking. To m have the same youth Lawrence Harvey and tall in the recent B Romeo and Juliet. For did not feel the impact so much as I did whe movie.

The photography in Juliet is beautiful and dued and never glari with a great story and ing and dancing, it add which should not be m

IT'S THE TR

He had hard luck fi his way home he ent market and said to the "Just stand over the me five of the biggest of

"Throw 'em? What the dealer in amazemen

"So I can tell my fri em'. I may be a poo but I'm no liar."

CLINCHER

The Pudgy Weighing Machine Corp., whose s the date, your weight a for a penny, advertised executive. One applica his letter: 'I am cleve diplomatic, tactful, loyal persevering, resourceful, and ambitious."

He clinched the job 10 Pudgy cards attesti virtues as his evidence.

WHAT'S DOING?

Change the Contents or the Caption!

By GULLIVER

Vancouver. — Greetings to all you kids back there in the banana-belt who said that the only reason Gul-liver took off was because he couldn't stand the severe winters. Well, here I am in sunny British Columbia, the playground of Canada. A brief syn-opsis of the preceding 10 days' weath-er report would read as follows: tor-rential rains followed by gusting winds up to 71 M.P.H. followed by snow followed by the severe cold spell now upon us. Last night's low was ten above and today's high will be twenty above. An incident which took place when I was coming out here last February puzzled me at the time. I met a fellow in the depot at Jasper who extolled the virtues of B. C. and at the same time said he was a mem-ber of the Vancouver Chamber of Commerce. However, I noticed the sticker on his suitcase read "Miami — one way only!"

This article will be what a ballad singer would call a "lament." If there are any songwriters in the audience the following paragraphs could be adapted and set to the tune of "Old Black Joe", keeping in mind especial-ly the first line of that tune.

The Club News Section which ap-peared in the November 3rd issue of Vapaus was scanned with the usual keen interest in my household. Not bad at all! A full page printed in English so that all our Finnish-Can-adian youth had an equal chance to fully understand it. But that head-ing at the top of the page bothered me. It just didn't seem to fit in the general picture with the contents below. A headline like "English Lan-guage Section" or 'Quotes from Cur-rent Publications" would look much more appropriate.

Why, you ask? Just suppose that particular issue of the Vapaus had been accidentally destroyed before reaching the subscribers. Would any of our various clubs or their individual members have missed an announce-ment of any important coming event concering their activities? Would they have missed a news item regarding some club event which had just oc-curred? Would they have missed a humorous escapade of some of their cronies in another club? The answer is no. I must admit the chief reason I subscribe to Vapaus is to follow the various club activities in eastern Canada because I am unable to par-ticipate in them. The thought has entered my mind as to whether I am getting by money's worth.

Now nobody has ever told me why or how the Club News Section first came into being. I can vaguely recall seeing it for the first time about six of seven years ago. Over the years, yours truly has formed his own theories on the reasons for its ex-istence. First, it was intended to be just what the caption read; namely a section which contained news of the activities of the various youth clubs and particularly the athletic clubs of the F.C.A.S.F. Second, it was meant to be a continuation ground for the kids who had been writing to "Per-heen Nuoremmille" or "Lasten osasto" as it is commonly called, and who felt they were no longer children. With-out club news they would have no outlet to bridge the gap between being children and old folks, and thus would go their merry way out of the fold. Last of all it was meant to contain timely topics and quo-tations from English language pub-lications, space permitting.

The editors may wish to clarify or repudiate my views, but you dear readers must remember that's all they are; just my views. It would be very heartening to hear other views on this subject. My only purpose in coming out like this is the fear that one day a hotshot editor at Vapaus will be looking for additional space to print some of his material. He will feast his eyes upon the Club News Section and say, "just what useful purpose is that page serving? I've got something here really worthwhile publishing!"

So where are all my acquaintances who used acid for ink and thought the pen was mightier than the sword because they could deliver deeper jabs with it. To my way of thinking an article doesn't necessarily have to deal with the results of an athletic meet or announce a forthcoming dance or clambake. It can be news or views on any topic as long as it is written by one of our club members or regular following.

Might not be a bad idea to pass a resolution at the next meeting in favour of your club sending in at least one or two articles a month to this section; just like the "Sisu" F.C.Y.C. of Vancouver has resolved. There are undoubtedly many mem-bers in every club who never read or even see Club News. Post each issue on your bulletin board. If you don't have a bulletin board, now you have a good reason for getting one.

Make Club News read and make yourselves heard in it!

THE PRICE

The bride of a struggling young writer was the big success of the evening, and all the men at the party elbowed each other to dance with her.

"She's charming, old boy", the host said enthusiastically to the husband, "and her dress is a poem."

"Not one poem", answered the young writer, gloomily, "sixteen poems, five short stories, and nine articles."

DEBUNKING SUPERSTITIONS

Diseases That "Run In the Fami

An astonishing number of people seem to go about under an imaginary shadow — a fear that they will probably develop some serious di-sease because "it runs in the family."

Some people believe they will pro-bably end up with cancer, tuberculosis mental illness or even "drink them-selves to death" because members of the previous generation in their fa-mily had these misfortunes.

Of course, children inherit various physical attributes from their parents, including advantageous and disad-vantageous ones, and they may also inherit certain diseases and abnor-malities, but they are not diseases of this sort.

One of the most striking inherited diseases is haemophilia — the con-dition of tre blood which prevents it from clotting — which decimated the much-intermarried royal families of Europe in the last century.

There are a few other quite rare diseases of the brain, the muscles and the skin which clearly run in families and can be called hereditary, besides a number of quite minor ailments or abnormalities.

And there are one or two diseases which turn up in homogeneous groups such as Mediterranean anaemia, from which quite a number of people in Cyprus, Greece and Italy suffer and nobody else.

We don't know enough about this yet to say whether, when groups from these countries emigrate and settle elsewhere, this disease will spread or disappear.

Then there is a small possibility that two perfectly normal parents may between them produce some abnormality in their children, such as the rhesus factor in the blood, which up to about ten years ago caused the death of some babies.

Now that this abnormality is under-stood we can prevent this from happening.

In addition to these undoubtedly hereditary diseases, there is another group of ills which recur in families, such as asthma, migraine and epi-lepsy.

In these cases what seems to be inherited is the tendency to react in a certain unusual way to various ex-ternal conditions, but it will not necessarily appear except under the stress of circumstances.

For example, some people react to prolonged overwork, anxiety or over-excitement (even pleasant ex-citement) with a migraine — an acute headache accompanied by partial blindness, confused speech and pins and needles.

To these perhaps should be added some rare congential heart and di-gestive diseases, which show up in childhood, and which are thought to be probably hereditary.

But not one of these truly here-ditary diseases or conditions arouses the anxiety that seems to exist about inheriting a number of other com-plaints which are not hereditary at all.

In particular, there is a widespread belief that mental deficiency is in-herited, though all the evidence shows that this is nonsense.

Many mentally defective children are suffering either from brain di-sease or brain injury, but there is no more likelihood of a defective child being born to defective parents than to normal parents.

The child of a defective parent may well grow up in much worse environment than a child of normal parents, but in general it has been shown that exceptionally dull people tend to have children brighter than themselves, while exceptionally bril-liant ones tend to have children less bright than themselves.

The theory that mental defect is inherited is a tragic one, because it has led so many people who have produced a backward or mentally de-ficient child to feel desperately asha-med, as if they had exposed some family skeleton.

The silence and secrecy of many such parents in the past has serious-ly delayed general recognition of how much society can do and ought to do for such children.

In the same way, there is no evi-dence whatever that TB is inherited. The children of a family in which someone has TB are likely to develop it, if certain precautions are not taken, simply because it is a highly infectious disease.

Two things decide whether one will develop TB or not: the conditions in which he lives, which either build up or undermine his body's resistance to the tubercle bacillus, and the con-centration of germs which assail him.

Again, in the case of cancer there is absolutely no significant evidence that heredity plays a part, beyond the fact that one or two very rare physical conditions, which are here-ditary, seem to tend toward its de-velopment.

It is true that strains of experi-mental animals have been developed which are more susceptible to cancer than other strains, but we can't apply this to human beings because there are no "pure strains" among humans, who wisely mix themselves up again with each generation.

Equally fantastic, but poisonous in its effects, like all reactionary ideas, are all those theories of the possible inheritance of "criminal tendencies", drunkenness and so forth.

The criminal is made, not born; and he may well be taught the tricks of the trade by his parents, just as a youth may grow up with the habit of drinking too much, simply from copying what he sees in a probably unhappy home.

Those who talk about "bad blood" in some "problem family" of their acquanitance are holding up pro-gress in the solution of s very real problems by individual for bad hered of society for bad condi

TILATKAA VAPAUS!

"Co-Op" Kulttuuriryhmän
SÄÄNNÖLLISET HARJOITUKSE
KAHTENA ILTANA VIIKOSSA
Tiistai-iltana klo 7 ja lauantai-aamulla klo 9.3
316 Bay St. (Alakerrassa)
Uudet jäsenet tervetulleita 6 ikävuodesta lähtien
INTERNATIONAL CO-OP STORES LT
VALISTUSJAOSTO
Port Arthur

★ RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
KAKSI ILONTÄYTEISTÄ
JOULUHUVIMATKA
SCANDINAVIAN MAIHIN JA SUOMEE

LINJAN LOISTOLAIVA
"KUNGSHOLM"
NEW YORKISTA, JOULUKUUN 2 p.
Kaikki hytit meren puolella. Koko matkan ajan nautitte lun tunnelmaa luovasta ohjelmasta. Voimassa säästöka lipunhinnat.

TOINEN MYÖHÄISEMPI JOULUHUVIMAT
Joka on erittäin sopiva canadalaisille matkustajille
"STOCKHOLM"
HALIFAXISTA, JOULUKUUN 9 p.
Saavutte perille Suomeen ajoissa ennen joulun pyhiä. La tulette nauttimaan kaikesta jouluhuvimatkan mukavuuk Käyttäkää hyväksenne säästökauden hintoja.

Tilatkaa hyttipaikkanne nyt!
VAPAUS TRAVEL AGENC
P. O. BOX 69
SUDBURY, ONTA

d Juliet

a tendency to act in a rather ...rated manner, more suited to ...ge than to the film. In one ...near the beginning of the ...a mass dueling scene takes ...those participants all appear a ...diculous to me. However, there ...e very entertaining intervals ...g lively carnival dancing. ...sh Ulanova, through her ...and acting is a young girl, ...e in close-up, and especially ...t is in repose, is that of a ...much older than Juliet. ...two, too, has a face that is quite ...looking. To me they did not ...e same youthful appeal of ...e Harvey and Susan Shen... the recent British film of ...and Juliet. For this reason I ...feel the impact of the tragedy ...as I did when I saw that ...

...photography in Romeo and ...beautiful and the color sub... and never glaring. Together ...great story and inspired act... dancing, it adds up to a film ...hould not be missed.

IT'S THE TRUTH

...d hard luck fishing and ca... home he entered the fish ...and said to the dealer: ...stand over there and throw ...of the biggest of those trout ...'em? What for?" asked ...er in amazement. ...can tell my friends I caught ...ay be a poor fisherman, ...no liar."

CLINCHER

...udgy Weighing and Vending ...Corp., whose scales dispense ...your weight and character ...nny, advertised for a sales... One applicant stated in ...: "I am clever, intelligent, ...e, tactful, loyal, enterprising ...ng, resourceful, trustworthy ...tious." ...nched the job by attaching ...ry cards attesting to these ...his evidence.

"amily"

...e solution of such families' ...problems by blaming the ...w for bad heredity, instead ...for bad conditions.

...AUS!

...män
...OITUKSET
...IKOSSA
...mulla klo 9.30,
...n
...TORES LTD.
Ontario

...N LINJAN *
...YTEISTÄ
...MATKAA
...JA SUOMEEN.

...VA
...LM"
...KUUN 2 p.
...n ajan nautitte jou... ...massa säästökauden

...LUHUVIMATKA
...e matkustajille
...LM"
...UUN 9 p.
...pulun pyhiä. Laivalla ...a makuuvuoksista.
...dyt!
AGENCY
...URY, ONTARIO

Mustasukkaisuus on synnynnäinen vaisto

Nainen torjuu hänen lähentelynsä; mies tappaa kilpailijansa ja saa tuomionsa . . . Vaimo syöttää salaa myrkkyä miehelleen, koska tämä on pettänyt häntä. Mies iskee puukolla ystävättärtään siksi että tämä tunsi halua ja tuntunut...

Päivittäin kertovat lehdet meille mustasukkaisuudeksi nimitetyn sosiaalisen paheen tappavasta voimasta. Koska olento, jota mustasukkainen ihminen pitää omana omaisuutenaan, liukuu hänen käsistään, hän a) tappaa hänet; b) tappaa itsensä; c) tappaa (oletetun) kilpailijan.

Tapauksesta riippuen toteutuu kasva a), b) tai c). Toisinaan ne esiintyvät yhdistelminä ab, ac, be ja vieläpä abc.

Tällaiset tapaukset, jotka eivät suinkaan ole keksittyjä, kuvastavat tämän paheen laajuutta, jonka tihutyöt eivät suinkaan aina joudu lehtien palstoille. Veri ei virtaa aina, mutta kuinka paljon mainittu pahe rikkookaan ihmisten välejä ja kuinka monen kohtalon se voikaan turmella. Rikos tutkijat, sosiologit ja moraalin tutkijat ovat askarrelleet kysymyksen parissa. Äskettäin on nousan belgialainen psykiatri, tri Guy Delpierre, omistanut kokonaisen kirjan kysymykselle. Hänen johtopäätöksensä ovat varmaan yllättäviä monelle, jotka asian tullessa puheeksi sanovat tällaista: "rakkauskin tuollaisen sivistymättömän näköisinä: "Ei rakkaus on aina rakkautta ja mustasukkainen."

MUSTASUKKAISUUS ON SYNNYNNÄINEN VAISTO

Kaikki ihmiset ovat mustasukkaisia. Se on vaisto, joka meillä on syntymästämme lähtien ja joka ilmenee jo varhaisessa lapsuudessamme pikkuisen tai pikkuveljen maailmaantulon yhteydessä. Tämän vaiston puuttuminen tapaus voidaan kuitenkin pitää osoituksena hänen vajavuudestaan. Sen ilmenemisen on siis suotavaa, kunhan se vain ei mene liiallisuuksiin. Se, tavallisesti kestä kauan, ellei ympäristö epäviisaasti kiellä sitä ilmenemistä purkautumistietä.

Vanhempien vastuu on suunnaton, sillä tunnettua muukkautu lapsen aikaisen jo sangen varhain. Kasvatuksesta riippuvaista ovat ylensä kärsimisen moraaliset edellytykset, jotka ovat johtava hänet tuntemaan luonnollisesta itsekyydestä aitiiteiden tapahtuvaan lähimmäisten ihmisten tajuamiseen ja kykenemiseen rakastamaan todella, os. rakastumiseen muutenkin kuin vain itsensä vuoksi. Myös on todettu, että ihmisyhtäkkiä tai liian myöhään tapahtuva vieroittamisesta voi olla tuhoisia seurauksia: Myöhemmin voi tapahtumien, erikoisesti äidin, liialliinen hellyys estää lasten tunne-elämän kypsymistä. Heistä tulee vaikeasti sopeutuvia ja tahdottomia yksilöitä. Vasta heidän ajatuksiaan, tukien normaalista, heidän tunne-elämänsä säilyy lapsenomaisena. Epäonnistumisjen seurauksien ja mustasukkaisten äitien pojat, jolleivät pysty irroittautumaan äitinsä otteesta, eivät koskaan kykene todella rakastamaan.

NORMAALI JA SAIRAALOINEN MUSTASUKKAISUUS

Delpierre sanoo edelleenkin, ettei aikuistenkaan mustasukkaisuutta sinänsä ole pidettävä epänormaalina. Kun olemme saaneet varmuuden suhteistamme, kilvastumme tai koemme tuskallisen alistumisen. Mutta miten reagoimme siitä eteenpäin? Jos rakastamme on todellista, meidät valtaa myötätunto ja suvaitsevaisuus rakastettuamme kohtaan. Kosken ennen ole kyenneet säilyttämään häntä kokonaan, etsimme itsestämme syytä tyydyttämättömyyteen, joka on määrännyt hänen käyttäytymisensä.

Mutta liian usein mustasukkaisuus muuttuu kaikkia hallitsevaksi intohimoksi, ja silloin sitä on pidettävä sairautena. Sairaaloisesti mustasukkainen ei enää kykene ajattelemaan muuta kuin itseään. Hän tuntee, että "hänen kunniaansa, hänen mainettaan, hän yhteiskunnallista persoonaansa" on loukattu. Täysin epäoikeutetusti hän tuntee, että häntä on vedetty nenästä, hänet on tehty naurunalaiseksi, ja hän on kauttaaltaan vihan ja kostonhimon vallassa.

Tällaisen mielentilan sairaaloisuutta todistaa muuten sekin, että sen vallassa oleva henkilö usein on vailla kaikkea suhteellisuudentajua ja hän on usein täysin kuvitelmiensa vallassa. Siten vainoaa Otrello viatonta Desdemonaa tappaakseen hänet lopulta. Jos Othello ei olisi sairas ei petturi Jagolla olisi ollut mitään mahdollisuuksia yllyttää häntä murhaan valheellisella ilmiannolla. Suurin osa Othelloista ei muuten tarvitse mitään Jagoa. Heidän hourailunsa ruokkii itse itseään.

"Rouva tulee ehkä myöhään kotiin illalla. Hänellä on tietenkin ollut kohtaus jonkun kanssa: Jos hän taas tulee aikaisin kotiin, se merkitsee, että hän haluaa salata peliinsä. Miksi hän on tänään pukeutunut tavallista äistikkaammin? Silhenkin on olemassa selitys. Entä jos hän on pukeutunut vaatimattomasti? Tietenkin siksi, että hänen ulosmenoonsa ei kiinnitettäisi huomiota. Herra X:n nimi on alituisesti hänen huulillaan. Se on siis hänen sydämessään. Hän ei puhu koskaan herra X:stä. Siksi ettei kavaltaisi itseään . . ."

Oli mustasukkaisuus sitten agressiivista tai vihamielistä, esiintyy se sitten rasittavana ja hillittömänä hellyytenä, joka tapauksessa se on usein omiaan synnyttämään onnettomuuden, jota se pelkää. Alheettomat epäilyt johtavat lopulta haluun tehdä ne oikeutetuiksi, ja kaikki rakkaus tukahtuu loukkaantuneen lankeavaan, seurauksena kestämättömästä tilanteesta.

MUSTASUKKAINEN IHMINEN SALAA USKOTON?

Delpierren kirjassa kerrotaan eräästä naisesta, joka oltuaan kymmenen vuotta naimisissa joutuu suunnattoman mustasukkaisuuden valtaan. Kuitenkaan ei aviomiehen käytöksessä ilmennyt mitään aihetta. Onneton toteaa sen ja päättää lopulta mennä lääkärille. Tämä saa selville lopulta, että nainen oli tietämättään rakastunut mieleltämään eräässeen nuorukaiseen. Mutta kuinka tietämätään hän kieltäytyi tunnustamasta tätä tunnettaan, jota hän piti rikollisena, ja siirsi mielessään puolisonsa oman uskottomuudenhalunsa. Selitys voi tuntua paradoksaaliselta, mutta se soveltuu kuitenkin hyvin yhteen jokapäiväisen elämän tarjoamien kokemusten kanssa. Toisten syyttäminen järjestelmällisesti ja ilman todisteita voi merkitä, että on itse valmis tekemään teot, jotka syyttää toisten niskoille. Mustasukkainen henkilö on usein sisimmässään. Toisinaan hän on sitä tosiasiallisesti. Hänen epäilyksensä ovat siis sitäkin paremmin saaneet jalansijaa, kun ei mikään osoita hänelle, että hänen kumppaninsa toimisi samoin kuin hän itse.

Tämä johtaa meidät toiseen tärkeään toteamukseen. Mustasukkaisuus ei ole todistus rakkaudesta.

"Mustasukkaisuuden voima ei suinkaan ole varrannollinen rakkauden ja mielitymyksen voimaan. Mustasukkaisuudelle alttiit henkilöt päinvastoin vaihtavat alituisesti kohdettaan."

Todella vaarassa ovat sellaiset naiset rakastavaiset, jotka ovat salaisesti imarreltuja siitä, että heidän ympärillään alituisella vartioinnilla. Sellaisen pariskunnan tulevaisuus, joka näin tekee, ei lupaa mitään hyvää.

OIKEITA JA VÄÄRIÄ PARANNUSKEINOJA

On ehdotettu monia "lääkkeitä" mustasukkaisuuteen. Myös tällä alalla on esiintynyt puoskareita, jotka ovat halunneet saada mahdollisimman paljon hyötyä omattekoisista parannuskeinoistaan. Eräs tällaisista puoskareista perusti molempien maailmansotien välillä kansainvälisen yhdistyksen, jonka tunnuksena oli taistelu mustasukkaisuutta vastaan ja hänen onnistuiki saada siihen määrättyy määrä jäseniä. Hän matkusti kaupungista kaupunkiin, piti luentoja, vei ihmisille sanomaansa ja kiersi siten hänellä oli kaikkialla oppilapsia, jotka majoittivat hänet kotelhinsa. Näiden viimeksi mainittujen oli osoitettava vilpittömyyttään hylkäämällä, tietenkin vieraansa hyväksi kaiken aviollisen ehdottomuutensa. Jos he sattumoisin kieltäytyivät siitä tai eivät saaneet vaimoaan vakuuttuneiksi, heidät eroitettiin ja leimattiin polttomerkillä yhdistyksen bulletiinissa.

Psykologit ja moraalin tutkijat, jotka ovat paljon vakavampia ihmisiä, haluaisivat päästä aina paheen alkujuuriin. Psykologit ovat ottaneet lähtökohdaksi sen, että kaikki ne tekijät, jotka ovat kyenneet kehittämään mustasukkaisuuteen liittyviä puolueita, ne säännöt vaikuttavat rakkauden olemukseen, sekä nillä, että ilman...

Delpierre tutkimuksissaan käyttelee runsaasti hyväksi psykoanalyysin antamaa aineistoa ja sellaisena se on tietenkin käyttökelpoista, mutta psykoanalyysin antaman selityksen rajoitus on siinä, että se ei ota huomioon muuta kuin yksilön ja ehkä se sulkee silmänsä ympäristöltä, missä inhimillinen draama tapahtuu. Vaistot olemme saaneet syntymässä, mutta niiden ilmenemiset, normaalit tai sairaaloiset, riippuvat siitä yhteiskunnasta, jossa me elämme. Onneton rakkaus ei kauvtoa sitä laillaan maailmasta, missä ihmisen lakkaa olemasta toisen ihmisen riisto. Mutta kuinka paljon voisiko ja nöyryytyksen tunteena ilmenevä mustasukkaisuus ja ne enää ruokkivat tragikoomillisia ja hullunkurisia välinäytöksiä jokapäiväisten tapahtumien kronikassa.

Hollywood Clothes
Miesten HATTUJA, PÄÄLLYSTAKKEJA ja PUKUJA
Puh. EM. 3-6752
...Queen St. W. Toronto, Ont.
(17-24-1-8)

JORMA P. SALO
Dipl. Mass. R. P. T., P.S. D.
- SÄHKÖTERAPIAHOITOA
- TERVEYSHIERONTAA
- ULTRA-VIOLET HOITOA
...pulimuksen mukaan ainoastaan
...puhelimet: Konttori EM. 6-5706
Kotiin LL. 1253
... Church St. Toronto, Ont.
(17-24-1-8)

TRANSYLVANIA RESTAURANT
Paikka missä suomalaiset tapaavat
Puhelin EM. 6-6017
395 Queen St. W. Toronto, Ont.
(17-24-1-8)

DR. LESLIE SIMON, L.M.C.C.
...HO- JA SUKUPUOLITAUTIEN ERIKOISLÄÄKÄRI
3 SPADINA ROAD (Bloorin kulmassa)
TORONTO, ONT.
Vastaanotto tunnit: 2-4 ip ja 6-7 ip.
...helimet: Konttoriin WA. 1-6614
Kotiin WA. 2-8015

Parkway Bakers
valmistaa ruoka- ja kahvileipää Leivoksia, nimipäivä- ja hääkakkuja, korppuja y.m. leipomoalan tuotteita.
PUHELIN EM. 3-7676
290 Queen St. W. Toronto, Ont.
ONNI TERVO

DR. E. C. AHO - Hammaslääkäri
HUONE 640 PHYSICIANS' & SURGEONS' BUILDING
86 Bloor Street West Toronto, Ontario
Puhelin WA. 2-8237

LIPEÄ KALAA VALMIIKSI LIOTETTUA
(KUIVAA MYÖSKIN SAATAVANA)
TILATKAA KALANNE NYT!
Suomen silakoita, Valion Tahko-ja gruyire-juustoa. Ruutu Näkkileipää, suolaliota, anjovis, puolukoita, Islannin rasvasilliä y.m.
J. A. HYTTI 288 QUEEN ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
(17-19)

Itä-Saksa aloittaa a-voiman tuotannon

Berliini. — Itä-Saksan hallitus on päättänyt perustaa ydintutkimuslaitoksen ja tieteellisen neuvoston atomivoiman rauhanomaista käyttöä varten. Neuvoston esimiehenksi tulee Nobel-palkinnon saanut Gustav Hertz.

Samaan aikaan sai varapääministeri Willi Stoph tehtäväkseen käsitellä kaikkia ydintutkimusasioita.

Tunnettu union johtaja kuollut Yhdysvalloissa

Indianapolis. — Tunnettu union johtaja Daniel J. Tobin kuoli täällä tiistaina 83-vuotiaana.

Hän toimi AFL:n Teamsters Union presidenttinä 1917 lähtien 1952 saakka.

Hänen kuolemansa ilmoitettaan johtuneen korkeasta verenpaineesta ja sydäntaudista.

— Koska lumesta sulatetussa vedessa on tavallista korkeampi happipitoisuus tuottaa se rautaa joutulsammin kuin sade- tai jokivesi.

Timminsin osaston vuosijuhla onnistui oikein hyvin

Timmins. — Vietimme CSJ:n täkäläisen haalimme 40-vuotisjuhlaa viime sunnuntaina tai tk. 13 pnä ja voin sanoa, että meidän juhlamme onnistui oikein hyvin. Olimme laittanneet oikein juhlapäivällisen ja saimme mitä onnistuneemman kannatuksen mitä voi toivoakaan nykyisestä meidän joukostamme. Näihin juhliin oli kutsuttu kunniavieraiksi kaikki ne vanhat jäsenet mitkä ovat vielä tässä haalimme ympärillä ja saapuvilla oli mrs. Netta Tanner, mrs. Hilma Waldon, mrs. Meri Hahto ja mr. Jalmar Kiviranta, mrs. Tyynelä ei ollut tullut tähän tilaisuuteen.

Aluksi puhui tämän päivän tarkoituksesta lyhyin mutta valituin sanoin K. Heinämäki ja tämän jälkeen puhui englannin kielellä miss Laila Hill ja hän puhuikin niin tarmokkaasti että toivoisin Lailaa kuultavan toistenkin tällaisessa tilaisuudessa, sillä näyttää että kyllä nuorissa on tarmoa kun vain me saamme ne toimimaan. Myös tässä samassa tilaisuudessa puhui Anita Horrick mikä vielä kaiken lisäksi antoi kauneutta tälle meidän juhlallemme ja Anita on sellainen puhuja että sitä mielellään kuuntelee että tulee mieleen sellainen ajatus että olisipa vain paljon meillä tuollaista voimaa nuorisossamme niin olenpa melko varma, että ei meidän vanhempain työ olisi mennyt hukkaan. Toivoisin, että niillä paikkakunnilla missä hän ei vielä ole ollut, että jokainen menisi Anitaa kuntelemaan.

Tämä sama joukko mikä oli valittu niitä juhlia järjestämään, päättivät pitää toiset päivälliset tai sanoisinko "rääppiäiset" koska paikalliset farmarit olivat niin anteliaita, että saimme niin paljon tavaroita, kaikenlaisia kasvkisia, että voimme pitää toisetkin päivälliset paljon vähemmillä kustannuksilla. Nämä päivälliset pidetään tämän kuun 27 pnä alkaen kello 12. Toivon näittenkin päivällisten saavan yhtä hyvän kannatuksen kun oli tämä edellinenkin. Kaikki tervetulleita meidän päivällisellemme. Nyt vielä lopuksi haluan kiittää kaikkia South porcupinelaisia ja myös Pottsvilleläisiä sekä ympäristön farmareita siitä suuresta kannatuksesta minkä annoitte meille ja erittäin kaikista mitä lahjoititte näihin juhliin, ja sitten lopuksi mitä suurin kiitos tälle ravintolakomitealle mikä oli näitä juhlia järjestämässä. Kiitos myös Lailalle ja Kaijalle kun autoitte meitä.

Lopuksi vielä joku sana siitä että älkää unhoittako kerhomme myyjäisiä. Ne tulee olemaan joulun. puolivälissä ja kerho on joka keskiviikkoiita mihin on kaikki tervetulleita.

Syysterveisin kaikille Vapauden lukijoille. — M.K.

Rohkean papin "kirjeitä eläville"

Helsinki. — Pastori Voitto Viron epäsovinnainen tapa lausua siekailematta ajatuksensa ennenkaikkea kirkon tarkoituksesta ja menettelytavoista on ennestään tunnettu. Uudessa kirjoituskokoelmassaan hän laajentaa kritiikkinsä koskemaan melkein kaikkia inhimillisen elämän alueita. "Kirjeet" on osoitettu sangen monille tahoille aina Jumalasta ja Jeesuksesta kommunistiin ja kapitalistiin saakka. Tämä monitahoisuus on ihmeisesti syynä siihen, että teos vaikuttaa paikoitellen sangen hajanaiselta ja hataralta, esiintyy sanallisia toistoja ja ajatuksellista tautologiaa, jopa epäjohdonmukaisuuttakin. Tuntuu kuin kirjoittajalla olisi ollut niin kiire, ettei hänellä ole ollut aikaa lukea lävitse kirjoittamaansa. Esim. kirjeet "Vihamiehelle" ja "Heille joista vaikenen" ovat sisällöltään jokseenkin saman suuntaiset, molemmissa esiintyy jopa kirjaimellisesti samoja virkkeitäkin. Huolellisempi työhön paneutuminen ja kenties myös "kirjeiden" määrän karsiminen olisi varmaankin ollut teokselle eduksi, tiivistänyt sen oleellisemman sanottavan vieläkin iskevämmäksi, nykyistä satuttavammaksi.

Tosiasia näet on, että Voitto Viron sanottavan ydin on terve ja rehellinen, satuttava ja iskevä. Liian usein se vain jää monisanaisuuden ja hieman ikävän ulkokohtaisuuden varjoon. Tuntuu kuin tätä pappia ajaisi polttava hätä ihmisen puolesta. Hän on niitä kristittyjä, jotka haluavat palvella jumalaansa palvelemalla ihmisiä. Sen vuoksi hänen on pakko myös ruoskia, koettaa ajaa rahanvaihtajat ulos temppelistä. Ja hän tekee sen sangen pikantisti, omaa totuuttaan tähdentäen. Tietenkään hänkään ei rohkene sanoa kaikkea, sillä kuten hän itse tunnustaa "on erinomaisen vaikeaa olla täysin rehellinen, ja välistä pelkkä hienotunteisuus panee sulun." Mutta siinäkin, mitä hän sanoo, on paljon ajattelemisen aihetta, myös niille, jotka eivät ole kirkon jäseniä. Sillä ei vain kirkolla, vaan myös kaikilla muilla joukkojärjestöillä on samoja ominaisuuksia, sama vaara kangistua kaavoihinsa, vieraantua elämästä ja ihmisestä, muuttua itsetarkoitukseksi.

Voitto Viro on rohkea pappi, hän uskaltaa osoittaa myös omiensa virheet. Uskaltaa, vaikka tietää, ettei kirkon johto katso suopeasti mieheen, joka julistaa omaa totuuttaan, joka poikkeaa kirkon totuudesta. Mutta juuri siinä onkin hänen viehätyksensä ja hänen voimansa jolle kirkon ulkopuolinenkin voi reilusti antaa tunnustuksen. — S. K-nen.

LÄPI ÄÄNIRAJAN ENTÄ SITTEN? VÄHÄN LENTOTEKNIIKAN HISTORIAA

Lentokoneiden moottorityypit ovat muuttuneet nopeasti viime aikoina. Ensimmäisissä lentokoneissa ollut höyrymoottori vaihtui jonkin ajan kuluttua polttomoottoriin ja noin kymmenen vuotta sitten tuli laajempaan käyttöön reaktiokäyttöinen lentokone. Vähitellen tullaan ottamaan myöskin atomivoima ilmailun käyttöön.

Lentokoneen lyhyen historian aikana on koneen nopeutta voitu yhä lisätä samoin kuin lentokorkeutta, on saavutettu yhä suurempia lentokorkeuksia ja tehty yhä pitempiä lentomatkoja. Viimeisten vuosikymmenien aikana on lentokoneen muoto muuttunut suunnattomasti. Tämä muutos koskee sekä siipiä että rungon muotoa. Kaikkien muutosten tarkoituksena on ollut suuremman nopeuden ja pitempien lentomatkojen saavuttaminen.

Millaisia tuloksia on uudenaikainen lentotekniikka sitten näissä kolmessa suhteessa saavuttanut? Onko maapallon ympärilento ilman välilaskuja mahdollinen nykyisin teknillisin edellytyksin?

Aikaisemmin kesti matka maapallon ympäri päiväntasaajan kohdalla, joka on 40,075 km pitkä, useita vuosia. Kun Magellan aikoinaan teki ensimmäisen maailmanympärimatkan, kesti se kolme vuotta. Mutta jo 1800-luvun lopussa saatettiin sama matka suorittaa muutamassa kuukaudessa parantuneiden liikennevälineiden vuoksi. Uudenaikaisella lentokoneella kestää sama matka muutamia kymmeniä tunteja. Mutta voidaanko lentää päiväntasaajan ympäri välilaskutta?

Lentomatkan pituus riippuu ennen kaikkea siitä, miten paljon polttoainetta lentokone voi tankata ja miten paljon polttoainetta kuluu. Suurehkot polttoainevarastot tekevät kuitenkin lentokoneen raskaammaksi ja suurempi paino vaatii suurempitehoista moottoria. Lentokoneen suunnittelija liikkuu noidankehässä: mitä enemmän hän haluaa saada polttoainetta mukaan, sitä voimakkaamman täytyy moottorin olla, mutta mitä voimakkaampi on moottori, sitä suuremman täytyy polttoainevaraston olla. Sen vuoksi suunnittelijat ovat yrittäneet ratkaista ongelmaa polttoaineen painon ja moottorin tehokkuuden välisestä edullisimmasta suhteesta. Lentotekniikan kehittyessä on onnistuttu yhä paremmin sen ratkaisemisessa.

Ensimmäiset lentokoneet lensivät vain muutamia kymmeniä tai satoja kilometrejä, mutta jo vuonna 1910 oli onnistuttu lisäämään lentomatka 300 kilometriin ja lentokone saattoi pysyä useita tunteja ilmassa. 20-luvulla oli pituusennätys 2,000 km. 30-luvulla noin 8 000 km ja v. 1940 10,000 km. 1950-luvun aikana on lentomatka melkein kaksinkertaistunut — ennätys on nyt 18,000 km — ja kone voi lentää useita kymmeniä tunteja välilaskutta. Kaikkein uudenaikaisimmat lentokoneet ovat lyöneet tämänkin ennätyksen. Epäilemättä voidaan uudenaikaisen lentotekniikan avulla rakentaa koneita, jotka pystyvät lentämään yhä pitempiä matkoja. Mutta samanaikaisesti on ilman muuta selvää, että atomivoima on otettava käyttöön, ennen kuin hyvin pitkistä lentomatkoista voi tulla todellisuus, koska silloin polttoainevarasto muodostaa vain murto-osan siitä, mitä tavalliset ja reaktiokäyttöiset lentokoneet tarvitsevat.

Lentokorkeudella on suuri merkitys lisättäessä lentomatkan pituutta. Ilman vastus nimittäin vähenee korkeuden mukana. Sitäpaitsi ovat tuulet korkeammissa ilmakerroksissa vähemmän oikullisia — tuulensuunta ei muutu ja lentäjät voivat lentämällä eri korkeuksissa käyttää hyväkseen mm. myötätuulta.

Merkityksensä on myös sillä, että ilman lämpötila laskee mitä korkeammalle tullaan. 11,000 ja 30,000 metrin välillä on lämpötila muuttumaton 55 astetta celsiusta. Stratosfäärissä lentäminen merkitsee sitä, että jäätymisen vaara katoaa, seikka, joka troposfäärissä lennettäessä muodostaa alituisen ongelman, tarvitaan erityisiä jäätymistä estäviä laitteita. Sitä paitsi lisääntyy esim. reaktiomoottoreiden työteho alemmissa lämpötiloissa.

Ei ole kuitenkaan helppoa lisätä lentokorkeutta. Tavallisen polttomoottorin teho vähenee merkittävästi suuremmissa korkeuksissa, 5,000 metrin korkeudessa kaksi kertaa ja 10,000 metrin korkeudessa 4 kertaa. Stratosfäärin ohentunut ilma ei sitä paitsi riitä moottorin työskentelylle, vaan se "tukehtuu". Tämän "tukehtumisen" estämiseksi varustettiin lentokone laitteilla, jotka puristivat ilman kokoon, ennen kuin se imeytyi sylintereihin.

Ensimmäinen lentokone saavutti vain 100 metrin korkeuden. 1910 oltiin jo useiden satojen metrien korkeudessa ja 1920-luvulla saavutettiin 4,000 metrin korkeus. Lentotekniikan nopeasta kehityksestä johtuen saattoi lentokorkeus 1930-luvulla nousta 12,000 metriin. Seuraavina vuosina kehitys ei ollut yhtä nopeata. Mäntämoottorikäyttöisen lentokoneen ennätys oli 1940 17,000 metriä ja 1950 18,000 metriä. Monien uudenaikaisten lentokoneiden "katto" on 15,000 metrin korkeudessa, toisin sanoen alempana kuin nykyinen ennätys. Epäilemättä on olemassa reaalisia mahdollisuuksia suurempien korkeuksien saavuttamiseksi, mutta edellytyksenä on siirtyminen reaktiokäyttöisiin ja myöhemmin atomikäyttöisiin koneisiin.

Kolmantena tärkeänä tekijänä on nopeus. Se on ennen kaikkea riippuvainen moottorin tehokkuudesta: mitä voimakkaampi moottori sitä suurempi nopeus. Lentokoneen moottorin ominaispainolla — moottorin paino suhteessa tehokkuuteen — on suuri merkitys: mitä pienempi tämä paino on, sitä parempi on moottori.

Ensimmäiset lentokoneet saavuttivat 40 kilometrin tuntinopeuden. Vuonna 1910 oli nopeus 80 km, 1920-luvulla 200 km ja kymmenen vuotta myöhemmin 450 km. 1940 luvulla oli mäntämoottorikäyttöisten lentokoneiden ennätys 750 km tunnissa, sarjavalmisteisten koneiden saavuttaessa 500—550 kilometrin tuntinopeuden.

Monissa maissa suoritettiin voimakasta tutkimustyötä nopeuden lisäämiseksi, mutta työ ei johtanut toivottuun tulokseen. Kun oli tultu siihen johtopäätökseen, että nopeuden lisääminen oli mahdotonta niin kauan kuin käytettiin mäntämoottoria, alkoivat monien maiden tiedemiehet tutkia reaktiovoiman teoriaa.

Sodan jälkeen on alettu yhä suuremmassa määrin käyttää reaktiomoottoreita. Vuonna 1950 oli sarjavalmisteiset reaktiokoneet monissa maissa saavuttaneet jo 1,100 kilometrin tuntinopeuden. Ennätys on nyt 1,215 km tunnissa.

Verrattaessa mäntämoottoreiden ja reaktiomoottoreiden välistä ominaispainoa nähdään miten paljon edullisempi viimemainittu on. Useat uudenaikaiset reaktiolentokonetyypit ovat 4,300 hevosvoimaisia. 1,100 kilometrin tuntinopeudessa on tämä voima yhtä suuri kuin mäntämoottorin voima 25,000 hevosvoimaisena. Mutta myöskin merkityksettömällä ominaispainolla — 0,4 kg hevosvoimaa kohti — painaisi niin suurivoimainen mäntämoottori 14,000 kg. Vastaava reaktiomoottori sitä vastoin painaa vain 3,000 kg. Esimerkki osoittaa selvästi, että mäntämoottori on käyttökelvoton lennettäessä niin nopeasti, että lähestytään äänirajaa ja varsinkin jos se ylitetään. Hitaammissa, noin 650—700 km tunnissa lentävissä koneissa tulee mäntämoottori sen sijaan olemaan luultavasti vielä pitkän aikaa käytössä.

Vielä on jäljellä eräs tärkeä kysymys lentokoneen kehityksessä ja tulevaisuudessa, nimittäin koneiden kuljetuskyky, toisin sanoen, miten suuren kuorman ne voivat ottaa. Ensimmäiset koneet ottivat vain 50 kg. 1019 nousi ylimmäismäärä 200 kiloon ja 1920-luvulla 5,000 kiloon. Tämä määrä jäi muuttumattomaksi 1930-luvun puoliväliin asti ja vasta 1940 oli päästy 10,000 kiloon.

1950-luvulta lähtien ovat koneet voineet ottaa 35 tonnin kuorman, mutta yläraja ei vielä ole saavutettu. Mitä lyhyempi on kuljetusmatka, sitä suurempi voi kuorma olla, koska kuorman painoa voidaan lisätä polttoainevaraston kustannuksella.

On olemassa muitakin mahdollisuuksia lennon kehityksessä kuin ne, joiden suuntalinjoja olemme kuvailleet. Meidän aikamme ja tulevaisuuden tekniikka voi rakentaa lentokoneen, jolla on vielä parempia ominaisuuksia kuin ne, mihin tässä olemme kiinnittäneet huomiota.

KIVELÄ BAKERY
Puh. 5-6233 — 111 Second St.
PORT ARTHUR, ONT.

MATT'S BAKERY
Puh. 5-7172 — 305 Bay St.
Saatavana maukkaimmat leivokset, kovaleipä ja korput.
HYVÄ RUISLEIPÄ

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
•
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

Saatavana pikaista lähetystä varten
- Interior Trim
- Insul-Bric Siding
- Plywood
- Maronite
- Asphalt Shingles
- Fibre Glass Insulation

Milton Francis Lumber Co. Ltd.
Puhelin Dial 5-7384
99 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

— Consolidated Mining and Smelting omistaa Canadan pohjoisilla alueilla (Pine Point) niin rikkaat lyijy- ja sinkkivaltaukset, että liittovaltio suunnittelee 50 miljoonan dollarin rautatien rakennuttamista alueelle yhdessä CPR:n ja CNR:n kanssa.

Fort Williamissa ei ole 589 päivään kuollut ketään liikennetapaturmissa

Fort William. — Viime maanantaihin mennessä ei täällä ole tapahtunut kuolemaa aiheuttanutta liikenneonnettomuutta viimeisen 589 päivän aikana. Poliisipäällikkö W. S. Brown sanoi, että viime päivinä on liukkaiden katujen takia sattunut pienempiä liikenneonnettomuuksia.

TILATKAA VAPAUS!

JOULULAHJAKSI SUOMEEN

on tunnetut Tanskan pakettimme edelleenkin PARHAITA ja tervetulleita, ja samalla säästätte aikaa, rahaa ja vaivaa.

"SAIMAA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia,
HINTA $4.50

"OLYMPIA" — 1 kilo parasta paahtamatonta kahvia, 2½ kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita,
HINTA $7.00

"FENNIA" — 1 kilo parasta paahdettua kahvia, 2 kiloa riisiä, 1 kilo rusinoita,
HINTA $7.25

"ILO" — 1 kilo parasta paahdettua kahvia, 1 kilo riisiä,
HINTA $5.60

Kirjoittakaa nimet ja osoitteet selvästi, mieluimmin tekstaamalla. Kaikki paketit vakuutuksessa, toimitus 2-3 viikkoa. Yli 10 vuoden tyydyttävä palvelu takeena.

NORDMAN (REGIST'D)
Suite 338, Dom. Square Bldg.
Montreal, Que.

VARASTOMME KÄSITTÄÄ KAIKKI SUOSITUIMMAT
DECCA- JA RYTMILEVYT

• Allaolevasta luettelosta löydätte suosittujen laulajien levytykset

DECCA-LEVYJÄ:
SD 5137 Karjatyttö, valssi, Henry Theel
Tänä iltana, tango, Henry Theel
SD 5169 Mustalaistyttö, tango, Martti Suuntala
Kaksi yksinäistä ihmislasta, tango, Martti Suuntala
SD 5171 Minä soiton sulle illalla, tango, Matti Louhivuori
Lintu merellä, laulelma, Matti Louhivuori
SD 5181 Talvisäällä, fox-trot, Metro-tytöt
Valkea joulu, slowfox, Henry Theel ja Metro-tytöt
SD 5182 Minkä vuoksi, tango, Erkki Junkkarinen
Muistojen pieni valssi, Erkki Junkkarinen
SD 5200 Leskiäidin tyttäret, valssi, Metro-tytöt
Merenneidon kyynel, laulelma, Olavi Virta
SD 5206 Viesti mereltä, tango, Olavi Virta
Nuoruuteni kaupunki, tango, Olavi Virta
SD 5208 Unelma onnesta, tango, Erkki Junkkarinen
Koditon rakkaus, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5228 Tie, joka luoksesi johtaa, tango, Metro-tytöt
Kohtalon tango, Metro-tytöt
SD 5231 Kolme sormusta, jenkka, Matti Louhivuori
Vanha ystäväni, valssi, Matti Louhivuori
SD 5233 Jäähyväistango, Erkki Junkkarinen
Tavallinen tarina, tango, Erkki Junkkarinen
SD 5240 Missä lienetkään, tango beguine, Olavi Virta
Tyttöni, luokseni jää, valssi, Olavi Virta
SD 5263 Alfonso, tango, Olavi Virta ja Metro-tytöt
Tuntematon taival, beguine, Olavi Virta
SD 5264 Toivetyttöni, foxtrot, Olavi Virta
Sydänkäpyseni, foxtrot, Olavi Virta
SD 5267 Täyttymätön toive, tango, Metro-tytöt
Yksinäinen asema, foxtrot, Metro-tytöt
SD 5268 Koivu ja sydän, foxtrot, Juha Eirto
Mäen laidassa pienoinen tölli, valssi, Juha Eirto
SD 5275 Pariisin kaduilla, valssi, Olavi Virta
Kerran saavun satamaan, merimiesvalssi, Olavi Virta
SD 5291 Tällä kertaa, foxtrot, Metro-Tytöt
Äiti, nyt itku on turhaa, valssi, Metro-Tytöt
SD 5293 Romanssi mollissa, valssi, Henry Theel
Vera Cruz, bequine, Henry Theel
SD 5300 Myllärin Irene, tango, Henry Theel
Anema E Core, bequine, Henry Theel

RYTMI-LEVYJÄ:
R 6037 Siirtolaisen muistoja, jenkka Jorma Ikävalko
Tukkilaisten tanssiaiset, polkka, Jorma Ikävalko
R 6095 On aivan samaa, leulelma, Kauko Kayhkö
Yö perhonen, tango, Iris Kangasniemi
R 6099 Imatran Inkeri, valssi, Erkki Junkkarinen
Kulta kuumetta, tango, Erkki Junkkarinen
R 6113 Sysmän Linda, valssi, Veikko Sato
Tämän kylän jenkka, Veikko Sato
R 6118 Vaillejääneen valssi, Jorma Ikävalko
Surut säkkiin, jenkka, Jorma Ikävalko
R 6128 Tumma tie, valssi, Erkki Junkkarinen
Kevätunta, tango, Erkki Junkkarinen
R 6162 Pihalaulaja, laulelma, Matti Louhivuori
Ohikulkija vain, jenkka, Matti Louhivuori
R 6175 Lauttaralli, jenkka, Matti Louhivuori
Pirssimiehen päivä, jenkka, Matti Louhivuori
R 6207 Sokeripala, fox-trot, Olavi Virta
Ajattelen sinua aina, fox-trot, Olavi Virta
R 6213 Voi, kun olis viulu, jenkka, Justeeri
Markkinapolkka, Justeeri
R 6215 Uutta ja vanhaa No. 3, valssisikermä, Tamara ja Justeeri
Uutta ja vanhaa No. 4, tangosikermä, Tamara ja Justeeri
R 6216 Orpo sydämeni, foxtrot, Metro-tytöt
Kohtalon leikkiä, tango, Olavi Virta
R 6222 Terveiset vain, tango, Erkki Junkkarinen
Kaunis kadotettu, valssi, Erkki Junkkarinen
R 6224 Uutta ja vanhaa 5, jenkkasikermä, Justeeri ja Repe
Uutta ja vanhaa 6, polkkasikermä, Justeeri ja Repe
R 6225 Metsätorpan tyttö, valssi, Juho Eirto
Kaksi nimeä kaidepuussa, tango, Juho Eirto
R 6235 Vaari ja viulu, foxtrot, Matti Louhivuori ja Metro-Tytöt
Vanha postilaukku, foxtrot, Matti Louhivuori ja Metro-Tytöt
R 6237 Jätkän valssi, Justeeri ja Pirteät pelimannit
Mandin polkka, Justeeri ja Pirteät pelimannit
R 6238 Uutta ja vanhaa 7, valssisikermä, Justeeri ja Repe
Uutta ja vanhaa 8, jenkkasikermä, Justeeri ja Repe
R 6239 Kaisan ja Kustin Häät, polkka, Veikko Sato
Kun minä läksin kylään, polkka, Veikko Sato
R 6241 Orvokkeja äidille, valssi, Metro-Tytöt
Liljankukka, beguine, Metro-Tytöt
R 6242 Osoite Tuntematon, tango, Henry Theel
Satumaa, tango, Henry Theel
R 7011 Vesivehmaan jenkka, Veikko Sato
Kankkusen kekkerit, jenkka, Veikko Sato

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.

HINTA $1.35 KAPPALE
(Ostajan maksettava lähetyskulut)

Posti- tai pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Onnin" harjoituksia ei pidetä tänä iltana, koska esitystä on siirretty joulukuun 18 päivään. Seuraavat harjoitukset ovat ensi viikon tiistaina kello 7.30 illalla.

Lasten suomenkielen koulu Finnish-haalilla tänä iltana kello 6.

Alertsin voimisteluharjoitukset Finnish-haalilla tänä iltana kello 7.

Bingopaartit Finnish-haalin ravintolahuoneessa tänä iltana klo 7.30.

Lasten komitean kokous Finnish-haalilla tänään kello 7 illalla, siis ennen bingopeliä.

Lausuntaryhmä kokoontuu Finnish-haalin näyttämölle tänään klo 7.30 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish-haalin näyttämön takana tänään kello 7.30 illalla.

"Oi, muistatkos" filmin esitys Finnish-haalilla Suomi-elokuvain toimesta perjantaina. Esitykset kello 7 ja 9 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous Finnish-haalilla sunnuntaina kello 7 illalla.

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu Työn Puistoon maanantaina klo 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

Whitefishin osaston haalilla on **lumi-aura kokous** lauantaina tk. 19 p. klo 2 päivällä.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury, Ont.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
Sigrid Ketola, omistaja
8 Elm St. E. Sudbury
Puh. OS. 3-1590 (kellarikerrok.)

Hannes Sula heikossa kunnossa ja tarvitsee veren siirtoja

Ellen saatujen tietojen mukaan Vapauden toimitustyöläinen Hannes Sula on heikossa kunnossa Sudbury General Hospitalissa. Lääkärin määräyksestä hänelle on annettu veren siirtoja, joita hän tarvitsee edelleen.

Halukkaiden veren lahjoittajien tulisi ottaa yhteys Sudbury General Hospitalin kuudennen lattian sairaanhoitajattaren kanssa tai ilmoittaa asiasta Olga Sulalle kotiin.

Hauskat naamiotanssit Finnish-haalilla perjantaina tk. 25 pnä

Perjantaina, marraskuun 25 pnä, on Finnish-haalilla hauskat naamiotanssit, joissa on tilaisuus voittaa arvokkaita palkintoja. Sisäänpääsylippu on vain 25 senttiä ja sillä on tilaisuus voittaa arvokkaita ovipalkintoja. Pääpalkintona on sähköllä toimiva "G. E. Fryer" ja toisena palkintona on kuusi suomalaista äänilevyä. Kolmelle parhaiden naamioidulle myös jaetaan palkinnot.

Vaikka lippujen hinta onkin 25 senttiä sisäänpääsyä varten tarvitaan kaksi lippua, mikä sittenkin on halpa sisäänpääsy tansseihin. Soitosta huolehtivat Niilo Basto ja Bili Sandul, joten se puoli on hyvissä käsissä. Tanssiminen alkaa kello 9.30 illalla.

Metsästysonnettomuus aiheutti kuoleman

Viime maanantaina 25-vuotias Joseph Fabian Hamiltonista kuoli veren vuotoon ennenkuin hänen metsästyskaverinsa saivat hänen kuletettua Espalonan sairaalaan.

Hän oli ollut metsästysmatkalla Lang Lakella n. 15 mailia etelään Espanolasta 7 muun miehen kanssa kun yksi hänen metsästyskavereistaan oli vahingossa ampunut häntä reiteen.

Hänet kuljetettiin kantamalla metsästä ja veneellä ja autolla Espanolan sairaalaan, mutta sairaalaan saavuttua lääkäri havaitsi hänen kuolleen matkalla verenvuotoon.

Tämä oli ensimmäinen metsästyksestä johtuva kuoleman tapaus Espanolan alueella tänä vuonna.

OLIVER R. LAINE
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto
47 Elgin St. N. Puh. OS. 4-4167 ja 4-0603
Vastapäätä poliisiasemaa
— KAKSI AVULIASTA AMMATTIMYYJÄÄ —

JACKSON & BARNARD
Funeral Chapel Ambulance
SUDBURY OS. 3-3611
HAUTAUKSIA ALHAISILLA HINNOILLA
HUOLELLINEN PALVELUS

SUDBURY BREWING and MALTING
COMPANY LIMITED
Lorne St. PUHELIN OS. 5-7561 Sudbury

Inco tuottaa hyvin rikasta rautamalmia uudessa tehtaassaan

Inco laajentanut tuotantoansa Yhdysvaltain sotatarvehallinnon tilausten perusteella

Se rautamalmi, jota aletaan tuottaa Incon uudessa rautatehtaassa Copper Cliffin läheisyydessä, tulee olemaan korkeampilaatuista kuin mikään malmi, jota tällä kertaa tuotetaan suuremmissa määrissä Amerikan mantereella ja tulee sen johdosta myytäväksi hyvästä hinnasta selosti Incon johtokunnan puheenjohtaja tri John F. Thompson äsken esiretyssä yhtiön raportissa.

Tri Thompson selosti, että malmin rautapitoisuus tulee olemaan yli 65 pros. ja että siihen sisältyy vähemmän kuin 2 pros. piihappoa. Malmi tulee olemaan kysyttyä, koska tällä kertaa Amerikan terästuotanto on ollut suurelta osalta riippuvainen ulkomaalaisesta malmista mikäli korkean laadun malmi on kysymyksessä.

Tri Thompson ei sanonut tarkemmin koska rautatehdas alkaa tuotantonsa sanoen vain, että se tapahtuu lähitulevaisuudessa. Yhtiön virkailijat Copper Cliffissä ovat kuitenkin ennustaneet, että tehdas alkaa tuotantonsa ennen tämän vuoden loppua. Jotkut osat tehtaasta ovat tällä kertaa koekäynnissä.

Tämä uusi tehdas tulee erottamaan nikkeliä ja rautaa nikkelipitoisesta pyrrhotite-malmista. Uusi menetelmä on Incon kehittämä.

Tri Thompson selosti, että tämä uusi metallien erottamismenetelmä on suuri edistysaskel, koska nykyisin käytännössä olevia menetelmiä käyttäen on vaikea erottaa rautamalmi nikkeliorista.

Tämän uuden laitoksen rakentaminen on tullut maksamaan $19,000,000 ja nykyisessä vaiheessa se kykenee käsittelemään n. 1,000 tonnia orria vuorokaudessa. Kun tehdas saadaan käyntiin, suunnitelmat edellyttävät, että laitosta tullaan laajentamaan niin paljon, että se kykenee käsittelemään n. miljoona tonnia vuodessa.

Raportissa osoitetaan, että Inco vuonna 1953 allekirjoitti Yhdysvaltain hallituksen kanssa sopimuksen 120,000,000 paunaa nikkelin ja 100,000,000 paunaa kuparin toimittamisesta sotilaallisia tarkoituksia varten viiden vuoden aikana. Thompson kertoi, että tämän sopimuksen allekirjoittaminen oli mahdollinen vain uuden rikastelaitoksen rakentamisen avulla.

Raportissa myös kerrotaan, että tämä uusi eroittamismenetelmä tekee mahdolliseksi muidenkin metallien eroittamisen Sudburyn alueella nikkelimalmista. Yhtiö tutkii edelleen uusia menetelmiä.

Uuden viemärilaitoksen rakentaminen tulee maksamaan yli 4,000,000 dollaria!

Proctor sanoo tämän tyrmistyttävän tiedonannon johdosta, että suunnitelma voidaan toteuttaa vain kuntien demokraattisen yhdistämisen avulla

Nikkelialueen asukkaat saivat viime tiistaina kuulla hämmästyttävän uutisen, että ehdotettu koko aluetta käsittävä likaviemäriverkosto ja jätteiden käsittelylaitos tulee maksamaan yli 4 miljoonaa dollaria. Asiaa parhaillaan tutkineen Kilborne-yhtiön insinööri M. D. Stewart selosti maanantai-iltana pidetyssä kokouksessa, että hänen esittämät arviot ovat vielä vahvistamatta, joten kustannukset voivat nousta vieläkin korkeammaksi. Vaikka Stewartin esittämä arvio onkin hämmästyttävän suuri, suunnitelman mukaan Ramsay Laken alueella olisi edelleen käytettävä septil-tankia ja monet osat Neelon-Garson kunnasta jäisivät ilman likaviemäripalvelusta.

Mr. Stewart arvioi, että pääviemärijohtojen rakentamisesta Copper Cliff tulisi maksamaan n. $180,000 ja muut kunnat joutuisivat maksamaan lopun kuluista. Sudburyn osuus olisi n. $2,100,000, McKimin osuus $1,100,000 ja Neelon-Garsonin osuus yli $1,200,000. Näihin arvioihin sisältyy vain pääjohdot ja jätteiden käsittelylaitoksen rakentaminen. Stewart ehdotti, että katuverkoston tulisi rakentaa "Local Improvements" asetuksen perusteella, jonka mukaan kiinteimistöjen omistajat katujen varsilla tulisivat maksamaan pääjohtojen lisäksi oman alueensa likaviemärijohtojen rakentamisen. Hän selosti, ettei hän ollut huomioinut näiden viemärien rakentamista yleisessä arviossa, koska kustannukset tulisivat huomattavasti korkeammiksi.

Hal Procter, joka aikoo osallistua kunnallisvaalikampanjaan, lausui Stewartin raportin johdosta, että Kilbornen raportti yhä korostaa sitä tosiasiaa, että Sudburyn alueella on välttämätöntä kuntien yhdistyminen jossain muodossa, mihin on sisällytettävä Copper Cliff ja Froodin kylä. Hän korosti, että yhdistämistä ei voida enää viivytellä, jos haluamme välttää perikatoa. Hän selosti, että jos kustannukset jaettaisiin Stewartin ehdotuksen perusteella, tämän alueen työväki joutuisi maksamaan n. 98 pros. kuluista kun sen sijaan Incon osuus olisi vähemmän kuin 2 pros., mikä on vähemmän kuin heidän oma jätteiden käsittelylaitos tulisi maksamaan.

Mr. Proctor korosti, että tilanne on häpeällinen, mutta se samalla kertaa osoittaa sitä epäoikeutta, joka on vuosia vallinnut Sudburyn alueella. Näiden paljastettujen tosiasiain perusteella on saatava alkuun voimakas liikehtiminen, jolla voidaan muuttaa alueemme koko verotuksen perusta, pakottamalla tämän jättiläismäisen amerikkalaisen yhtiön maksamaan kohtuullisen osuutensa kunnallisista veroista, jatkoi mr. Proctor. Hän korosti, että jos tämä ei tapahtu, niin monet työläiset, jotka eivät kykene maksamaan nousevia kunnallisia veroja, tulevat menettämään kotinsa.

Kaivostyöläinen kuoli onnettomuudessa Incon Garson-kaivannossa

Garson-kaivannossa tapahtui maanantai-iltana kaivosonnettomuus, missä 36-vuotias Carlton Mason kuoli pudottuaan lähes 100 jalkaa.

Incon taholta on selostettu, että lavalava, jonka päällä Mason oli työskennellyt oli liikkunut aiheuttaen onnettomuuden.

Tri A. B. Griffen tutkittuaan Masonin ruumiin selosti kuoleman johtuvan pudotessaan saamista päävammoista.

Mason oli syntynyt Conistonissa ja kaivanut Froodissa ja on ollut Incon palveluksessa v. 1936 lähtien.

Suremaan jäi hänen vaimonsa (o.s. Suoma Finnilä), neljä lasta, sekä hänen vanhempansa ja kaksi sisarta ja neljä veljeä.

Aaro Kivinen joutui tänään sairaalaan

Consumers ravintolan isäntä Aaro (Bill) Kivinen, joka joutui keskeyttämään metsästysmatkansa sairauden johdosta ja on n. kaksi viikkoa levännyt kotonaan, joutui tänä aamuna Sudbury General Hospitaliin lääkärinsä määräyksestä.

Ammuntakilpailuissa on tilaisuus voittaa joulukalkkuna

Louise Townshipin koululla Penagen tien varrella on ensi sunnuntaina marraskuun 20 pnä ammuntakilpailut, joissa voittajille jaetaan kalkkunoita.

Ammunnan lisäksi pelataan bingoa ja on hyvä ravintola tarjolla. Bingossa on tilaisuus voittaa arvokkaita palkintoja. Tilaisuus alkaa kello 12.30 ip. Saapukaa joukolla. — VM.

Metro-alueen avulla kunnalliset pulmat ratkaistavissa

Neelon-Garsonin kunnanvaltuuston ylimääräisessä kokouksessa viime tiistaina käsiteltiin pääasiassa viime maanantaina esitettyä suunnitelmaa yhteisen likaviemäriverkoston ja jätteiden käsittelylaitoksen rakentamiseksi Sudburyn alueelle.

Valtuusmies J. C. Matte korosti kokouksessa, että ainoa ratkaisu kysymykseen on kuntien yhdistyminen "Metron" muodossa, mikä merkitsisi, että nykyiset itsenäiset kunnat säilyttäisivät itsenäisen asemansa ja olisivat yhteistoiminnassa vain määrätyillä aloilla, kuten likaviemärien ja vesijohtojen rakentamisessa, opetuksessa, teiden rakentamisessa ja kunnostamisessa jne. Matte oli sitä *meiltä, että Metro on parempi muoto* kuin se, että kunnat liitettäisiin yhteen ja muodostettaisiin yksi suuri kunta. Hän oli sitä mieltä, että Metro-alueen tulisi käsittää kaikki Sudburyn ympäristö kunnat Conistonia ja Garsonia myöten.

Kokouksessa hän selosti, että Metro-alueeseen kuuluvilla kunnilla tulisi edelleen olla omat kunnanvaltuustonsa ja jokaisesta kunnasta nimitettäisiin Metro-hallintoon edustajat huolehtimaan yhteisistä asioista. Matte arveli, että Neelon-Garsonin alueelle tulee likaviemärit kolmen vuoden sisällä, mutta korosti, että ei nykyisen järjestelmän mukaan. Tällä hän tarkoitti sitä, että nykyisen suunnitelman puitteissa tavalliset veronmaksajat joutuisivat maksamaan melkein kaikki likaviemärien rakennuskulut ja teollisuuslaitosten kohdalle tulisi murto-osa.

Matte arveli, että uuden Nickel District Collegiaten rakentaminen tulee kohottamaan veroja ensi vuonna n. $60.00 kutakin veronmaksajaa kohti, joten tällä kertaa on mahdotonta ajatella likaviemärien rakentamista, jotka tulisivat maksamaan huomattavasti enemmän. Hän sanoi, että on löydettävä muita tulolähteitä ja ainoa mahdollisuus on Metro-alueen muodostaminen.

Poikkeuksellisen menetelmän nojalla evättiin Mine-Mill union anomus

Mine-Mill unio aikoo esittää uuden anomuksen Algom-yhtiön kaivostyöläisten edustamisesta

Ontario työsuhdelautakunnalta on saapunut tiedoitus, että työsuhdelautakunta ei ole hyväksynyt Mine-Mill union anomusta toimia Blind Riverin Algom-yhtiön työläisten edustajana työehtosopimustarkoituksia varten.

Työsuhdelautakunnan puheenjohtajan J. Finklemanin allekirjoittamassa kirjeessä väitetään, että Mine-Mill union jäsenyyteen ei kuulu vaadittua 45 pros. Algom-yhtiön työläisistä, joten anomus oli hylättävä.

Työsuhdelautakunnan omalaatuinen päätös perustui siihen, että Mine-Mill union anomus koski vain Quirke Laken kaivannon työläisiä eikä saman yhtiön työläisiä Nordic Lakella ja Elliott Lakella, missä kehitystyöt ovat käynnissä. Quirke Laken kaivanto on ainoa tämän yhtiön kaivannoista, mikä on tällä kertaa tuotantokunnossa. Nordic Lakella on saftityöt käynnissä ja Elliott Lake on tällä kertaa vain asutuskeskus. Näistä tosiasioista huolimatta työsuhdelautakunta päätti, että tässä tapauksessa on otettava huomioon yhtiön kaikki työläiset, joita oli anomusta tehdessä kaikkiaan 202.

Mine-Mill union taholta esitettiin kaikkiaan 114 jäsenhakemuskorttia, joten tämänkin perusteella työsuhdelautakunnan olisi pitänyt hyväksyä Mine-Mill union anomus. Mutta tässäkin tapauksessa tehtiin poikkeus kun lautakunnan taholta ei huomioitu niitä jäsenhakemuskortteja, jotka oli päivätty anomuspäivän jälkeen. Täten työsuhdelautakunta sai Mine-Mill union jäsenmäärän vähennettyä 83, vaikka jäsenhakemukset osoittivat, että todellinen jäsenmäärä oli 114.

Työsuhdelautakunta ei ole vielä julkaissut päätöstään Mine-Mill union nimeen nähden, koska kuulustelussa terästyöläisten union taholta väitettiin, että Mine-Mill uniota ei ole laillisesti olemassa Canadassa kun union canada'aisia sääntöjä ei ole vielä vahvistettu yleisäänestyksessä.

Mine-Mill union odotetaan esittävän uuden anomuksen lähitulevaisuudessa, sillä teräsunion hajoitustyöstä huolimatta Mine-Mill unio on saanut uraanityöläisten kannatuksen.

Algom- ja Pronto-kaivantojen työläisiä edustaa tällä kertaa n. k. "komppania unio".

Seitsemän miestä on ehkä hukkunut

St. John's Nfld. — Toiveet haihtuivat tiistai-iltana siitä, että seitsemän kadoksissa olleen merimiehen löytämisestä elävänä.

Heidän haaksirikkoutunut aluksensa löydettiin Horse-saaren rannikolta. Laiva lähti tk. 3 pnä Newfoundlandista, North Sydneyhin, Nova Scotiaan.

TILATKAA VAPAUS!

UF
TEHKÄÄ TÄSTÄ JOULUSTA
Turkisten Joulu
Laatuturkiksia edullisin hinnoin saatte;
United FUR CO.
(SUDBURY) LTD.
Pohjoisen suurimmasta turkisliikkeestä
25 ELM ST. E.
SUDBURY
(17-19)

Incon voitot lisääntyneet yli puolella

International Nickel Companyn ja sen alayhtiöiden puhdas voitto tämän vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana on $67,651,667 Yhdysvaltain rahassa laskettuna eli $4.53 kutakin osaketta kohti. Tämä on yhtiölle uusi ennätys, sillä yhtiön saavuttama $47,430,561 voitto vastaavana aikana viime vuonna oli siihen astinen ennätys 9 kuukauden ajalta.

Syyskuun loppuun päättyneeltä kolmen kuukauden ajalta Incon voitot olivat $22,321,750 kun sen sijaan vastaavana aikana edellisenä vuonna Incon voitot olivat $14,844,376, mikä merkitsee että voitot ovat kohonneet n. puolella.

Esittäessään finanssiraporttia osakkeenomistajille Incon presidentti tri John F. Thompson selosti, että yhtiö oli hyötynyt korkeimmista kuparin hinnoista.

Inco on viidennellä sijalla maailman kuparin tuotannossa ja tuottaa enemmän nikkeliä, platinaa sekä palladiumia kuin mikään muu yhtiö.

Samalla kertaa ilmoitettiin, että voitto-osinko tänä vuonna tulee olemaan $3.75 osaketta kohti. Viime voitto-osinkona maksettiin $.290.

Poliittisesta kunnianloukkauksesta vankeutta

Bonn, Länsi-Saksa. — Kaksi Länsi-Saksan poliitikkoa tuomittiin neljäksi kuukaudeksi vankeuteen poliittisesta kunnianloukkausesta. Tuomitut Wolfgang Doering jo Erik Rinne olivat levittäneet huhuja Länsi-Saksan Sosialidemokraattisen puolueen johtajan Erich Olenhauerin pankkitilin äkkinäisestä noususta, joka oli osoittautunut vääräksi.

Kolme kalastajaa kuollut häkään

Victoria, B. C. — Kuolemansyyn tutkija tri E. C. Hart ilmoitti tiistaina että Saturna-saaren luota olevasta jääpeitteisestä kalastusaluksesta kuolleina löydetyt kolme kalastajaa ovat kuolleet häkään.

Kuolleet ovat Marion Govorchin ja Bob Suica, mutta kolmannen henkilöllisyyttä ei ole vielä saatu selville.

Ampui kolme henkilöä ja teki itsemurhan

Groesbeck, Tex. — Tiistaina tiedoitettiin täällä, että viime lauantaina ampui oikeustalon pihalla Guy Anders kuoliaaksi vaimonsa, vaimonsa isän Barnard Bryantin ja enonsa William Bryantin, jonka jälkeen hän pani haulikon piipun suuhunsa ja ampui itsensä.

Andrews oli pantu syytteeseen vaimonsa pahoinpitelystä.

Kylmäaalto on aiheuttanut vahinkoja B. C:ssa

Vancouver. — Täällä ilmoitettiin tiistaina, että useita päiviä vallinneet kylmät säät arvioidaan aiheuttaneen Fraser Valleyssa noin $100,000 vahingon vihannesviljelijöille ja juurikasviville. Täällä pelätään perunain pilattavan kaupungin kaupoissa.

Säätieteelliseltä asemalta tiedoitetaan, että myrskyn uskotaan alkavan British Columbian rannikkoalueelta viikon puolivälissä.

Tiistaina laski lämpömittari täällä 10 asteeseen, joka oli alhaisin sitten 44 vuoteen.

SUDBURY ST...
176 Spruce St. ...
AVOINNA JOKA...
klo 12—...
Puhelin O...

MERCURY ...
City M...
SUDBURY
633 LORNE ST...
"Ostakaa City ...
MERCURY, L...
METEOR ...
MERCURY ...
"SAFE BUY" K...
AUTOJA JA ...
USED CARS AND ...
Lauri Hotti — suo...
W. "Bill" Martin ...
johta...
PUHELIN OS...

Vuotuiset **KEMU...**
MINE-MILL OSASTO 90...
toimesta
Perjant. marrask. 18
8.00 ip.

Mine-Mill Haalilla
KAIKKI OSASTO 902 JÄSENET J...
TUTTAVAT OVAT TERVETULLEIT...
☆ OVIPALKINTOJA
☆ TANSSIA
☆ VIRVOKKEITA
Hankkikaa lip... sisäänpääs... henkilö...
(Huomioikaa ... tään alle 2... ikäistä lasket...)
LIPPUJA SAATAVISSA OSASTO 902 KONTTORIS...
UNION HAALILTA TAI UNION STEWARDEILT...

EXTRA MILK to SELL!

PIONEER
Maitokarjan rehuseokset ovat suosittuj...
Koska niin monet maitotalouden hoitajat ovat karjan ruokinna... denneet niiden olevan luotettavia ja koska maitokarja menestyy n... pitää yllä hyvää maidon tuotantoa, joka seikka ei olekkaan ihmeellist... rehuseoksilla, koska ne ovat ammattilaisten valmistamia laaturehu... ravinnon rikastusaineista.

KOHTUULLISESTI HINNOITETTUJA JA TUOR...
TILATKAA JO VARASTOON TÄNÄ...

24% Maitokarjan seos	100 p.	4.45
Vasikan aloitusjauhot (50 P. 2.80)	100 p.	5.50
Vasikan aloitus-pelletit (50 P. 2.85)	100 p.	5.60
Vasikan kasvattaja (50 P. 2.60)	100 p.	5.00
Maidon tuottaja	100 p.	3.75

NYT MYÖ... VARASTO...
BRA... 2.60
SHOR... 2.90
MIDDLI... 3.35

PIONEER Profit Proven FEEDS
PURITY FLOUR MILLS LIMITED, Millers of PURITY FLOUR and PURITY OATS
Saint John, N.B., Montreal, Ottawa, Toronto, Winnipeg, Calgary, Vancouver
YSTÄVÄLLIN... SUOMALAIN... PALVELUS

66 Elm St. W SUDBURY
Edward Grain Ltd.
COCK O' THE NORTH JA PIONEER-REHUJA
JAUHOJA JA VILJAA
Pu... OS...